



# แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ของนักท่องเที่ยวในทุกมิติ (พ.ศ. 2566 - 2570) ฉบับปรับปรุง

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

กรกฎาคม 2566



สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา



# แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ของนักท่องเที่ยวในทุกมิติ

(พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับปรับปรุง





แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิตี (พ.ศ. 2566 – 2570)

## คำนำ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการท่องเที่ยว ได้กำหนดประเด็นด้านความปลอดภัยให้เป็นประเด็นสำคัญในการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย ซึ่งกำหนดค่าเป้าหมายภายในปี พ.ศ. 2566 - 2570 ให้ประเทศไทยอยู่ในอันดับ 1 ใน 50 ในการจัดอันดับการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ ประเด็นด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นเกิดจากมนุษย์หรือจากภัยธรรมชาติ เช่น อุบัติเหตุจากการเดินทาง อาชญากรรม โรคระบาด ภัยธรรมชาติ สาธารณภัยต่าง ๆ หรือแม้แต่ภัยใกล้ตัว เช่น การฉ้อโกง หลอกหลวงนักท่องเที่ยว ล้วนส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย ทั้งในด้านภาพลักษณ์ที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติและผลกระทบด้านเศรษฐกิจ และสังคม เพราะเมื่อเกิดเหตุความไม่ปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ภาครัฐต้องจัดสรรงบประมาณในการช่วยเหลือเยียวยา ดังนั้น สิ่งที่ดีที่สุดจึงต้องเป็นการป้องกันไม่ให้เกิด หรือลดผลกระทบหากเกิดเหตุการณ์ขึ้น และจำเป็นต้องเรียนรู้และวางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิตี อย่างเหมาะสมและทันท่วงที เพื่อให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุด

ดังนั้น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬากองมาตรฐานและกำกับความปลอดภัยนักท่องเที่ยว จึงผลักดันแนวนโยบายเรื่องความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวของคณะกรรมการด้านความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว ภายใต้คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ โดยดำเนินการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิตี (พ.ศ. 2566 - 2570) ขึ้น เพื่อกำหนดแนวทางการบริหารจัดการผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว ซึ่งจะนำไปสู่ความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัย และภาพลักษณ์ที่ดีแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ อีกทั้งเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการที่มีมาตรฐานในการดำเนินงาน มีความชัดเจนของการจัดสรรงบประมาณ เพื่อส่งเสริมการดำเนินโครงการและประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

กรกฎาคม 2566



แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิตี (พ.ศ. 2566 – 2570)

## สารบัญ

|                                                                                                                    | หน้า      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>บทที่ 1 บทนำ</b>                                                                                                | <b>1</b>  |
| 1. หลักการและเหตุผล .....                                                                                          | 2         |
| 2. วัตถุประสงค์ .....                                                                                              | 4         |
| 3. เป้าหมาย .....                                                                                                  | 4         |
| 4. ประโยชน์ที่ได้รับ .....                                                                                         | 4         |
| 5. นิยามศัพท์ .....                                                                                                | 5         |
| <b>บทที่ 2 ผลการศึกษาเกี่ยวกับความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิตี</b>                                              | <b>7</b>  |
| 1. ภาพรวมสถานการณ์ท่องเที่ยวโลก .....                                                                              | 8         |
| 2. ภาพรวมสถานการณ์ท่องเที่ยวไทย .....                                                                              | 10        |
| 3. สถานการณ์ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวในประเทศไทย .....                                             | 18        |
| 4. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง .....                                                                                       | 26        |
| 5. นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับความปลอดภัยนักท่องเที่ยว .....                                                   | 32        |
| <b>บทที่ 3 แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิตี (พ.ศ. 2566 – 2570)</b>                               | <b>47</b> |
| วิสัยทัศน์ .....                                                                                                   | 48        |
| พันธกิจ .....                                                                                                      | 48        |
| วัตถุประสงค์ .....                                                                                                 | 49        |
| เป้าหมายและตัวชี้วัด .....                                                                                         | 49        |
| ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพ .....                                | 50        |
| ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 บุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีศักยภาพ<br>ในการบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยว ..... | 54        |
| ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก<br>ด้านความปลอดภัยได้มาตรฐาน .....                    | 58        |
| ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการข้อมูลมีประสิทธิภาพและการสื่อสารมีความทั่วถึง .....                                | 62        |
| ตัวอย่างโครงการเพื่อการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ .....                                                               | 67        |



แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทกมิตติ (พ.ศ. 2566 – 2570)

## สารบัญ (ต่อ)

หน้า

|                                                                                        |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>บทที่ 4 กรอบแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยว และการขับเคลื่อนแผน</b> | <b>71</b> |
| 1. กรอบการดำเนินงาน .....                                                              | 72        |
| 2. บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ .....                                                | 74        |
| 3. กลไกการบริหารความเสี่ยง .....                                                       | 77        |
| <b>ภาคผนวก</b>                                                                         | <b>78</b> |
| คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการด้านความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว .....                          | 79        |





# บทที่ 1 บทนำ







## 1. หลักการและเหตุผล

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นกลไกสำคัญที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศและก่อให้เกิดประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ ทั้งภาคการผลิต รายได้และค่าใช้จ่าย ส่งผลต่อการพัฒนาด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม ครบทุกมิติ สร้างการจ้างงาน เกิดการหมุนเวียนเงินตราต่างประเทศ สร้างรายได้กลับสู่ภาครัฐในรูปแบบของภาษี โดยในปี พ.ศ. 2562 ก่อนเกิดการระบาดของโรคโควิด-19 ประเทศไทยมีนักท่องเที่ยวต่างชาติ จำนวน 39.91 ล้านคน สร้างรายได้ จำนวน 1.91 ล้านล้านบาท และมีนักท่องเที่ยวไทยเที่ยวไทย จำนวน 172.67 ล้านคน สร้างรายได้ จำนวน 1.08 ล้านล้านบาท รวมรายได้จากการท่องเที่ยว 2.99 ล้านล้านบาท ก่อให้เกิด GDP ท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อมรวมกันเท่ากับ 3,005,552 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 17.79 ของ GDP ประเทศ และในปี พ.ศ. 2562 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั้งหมดมีการจ้างงานรวมเท่ากับ 4,366,392 คน การระบาดของโรคโควิด-19 ในปี พ.ศ. 2563 ต่อเนื่องถึงปัจจุบัน ได้ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทยอย่างมาก โดยทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงจาก 39.91 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2562 ลงเหลือ 6.70 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2563 หรือลดลงร้อยละ 83.23 และ 0.19 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2564 และเพิ่มขึ้นเป็น 11.15 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2565 อย่างไรก็ตาม เมื่อการระบาดของโรคโควิด-19 ยุติหรือเบาบางลง คาดว่าการท่องเที่ยวของโลกและของประเทศไทยจะฟื้นตัวอย่างรวดเร็ว และการแข่งขันจะสูงขึ้นมาก ดังนั้น ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะในด้านแหล่งท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยว บริการด้านการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในสถานการณ์วิถีปกติใหม่ และที่สำคัญคือความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

แม้ประเทศไทยสามารถบรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแง่ของจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้ภาคการท่องเที่ยวที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยยังต้องประสบกับปัญหา อุปสรรค และความท้าทายสำคัญหลายประการ โดยเฉพาะปัญหาด้านความเสี่ยงและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่นักท่องเที่ยวใช้ในการตัดสินใจเลือกจุดหมายปลายทางด้านการท่องเที่ยว ดังจะเห็นได้จากผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการท่องเที่ยวกรณีเกิดอุบัติเหตุทางเรือที่จังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็นเหตุที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวจีนเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก ได้ส่งผลให้นักท่องเที่ยวจีนลดลงต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 5 เดือน โดยนักท่องเที่ยวจีนลดลง 511,675 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 11.96 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา และเป็นเหตุให้รายได้จากนักท่องเที่ยวจีนลดลง 33,344 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.57 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา เป็นต้น



เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2561 ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 ได้ถูกประกาศใช้เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาชาติอย่างบูรณาการ รวมถึงเป็นเป้าหมายในการขับเคลื่อนประเทศและการถ่ายทอดสู่แผนระดับอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับยุทธศาสตร์ ภารกิจ และพื้นที่ เพื่อให้การพัฒนาประเทศเป็นไปได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน อีกทั้ง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ได้กำหนดให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคตที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การรักษาให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวระดับโลกควบคู่กับการยกระดับให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาคผ่านการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจแห่งเอเชีย

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) (5) ประเด็นการท่องเที่ยว ได้กำหนดให้ต้องพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งระบบ มุ่งเน้นนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพ โดยการให้ความสำคัญกับการสร้างความเชื่อมั่นในเรื่องความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว การบังคับใช้กฎหมายให้เกิดความปลอดภัย และไม่ให้นักท่องเที่ยวถูกเอารัดเอาเปรียบ นอกจากนี้แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยวได้กำหนดแนวทางการพัฒนามาตรฐานความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว และการป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดกับนักท่องเที่ยวในทุกมิตี โดยอาศัยความร่วมมือจากเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวในทุกระดับทั่วประเทศ อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยมีดัชนีชี้วัดการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านความมั่นคงและปลอดภัย (Safety and Security) อันดับที่ 92 จาก 117 ประเทศ ซึ่งยังไม่สามารถบรรลุค่าเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการท่องเที่ยว (เป้าหมาย 1 ใน 50 ภายในปี พ.ศ. 2570)

ดังนั้น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยกองมาตรฐานและกำกับความปลอดภัยนักท่องเที่ยว จึงได้ดำเนินการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิตี (พ.ศ. 2566 - 2570) ขึ้นเพื่อกำหนดแนวทางการบริหารจัดการผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว ซึ่งจะนำไปสู่ความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัย และภาพลักษณ์ที่ดีแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ อีกทั้งเพื่อเป็นแผนปฏิบัติการที่มีมาตรฐานในการดำเนินงาน มีความชัดเจนของการจัดสรรงบประมาณ เพื่อส่งเสริมการดำเนินโครงการและประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรม



## 2. วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อให้ผู้บริหาร บุคลากรของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เข้าใจหลักการและกระบวนการบริหารและจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิตี
- (2) เพื่อให้บุคลากรของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เข้าใจและรับทราบขั้นตอน กระบวนการ และแนวทางจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิตี
- (3) เพื่อให้กระบวนการบริหารและจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิตี มีแนวทางที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน มีความพร้อมในการปฏิบัติที่เป็นระบบและต่อเนื่อง
- (4) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารและจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวทุกมิตี ลดโอกาสและผลกระทบด้านลบที่อาจจะเกิดขึ้นต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย

## 3. เป้าหมาย

- (1) ผู้บริหาร บุคลากรของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีความเข้าใจต่อการบริหารและจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวทุกมิตี
- (2) บุคลากรของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สามารถระบุ ประเมิน และจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิตี ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- (3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว สามารถจัดทำและนำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิตีไปใช้ในการปฏิบัติงานได้

## 4. ประโยชน์ที่ได้รับ

- (1) อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย มีแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวที่มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นระบบและต่อเนื่อง สามารถลดผลกระทบและควบคุมความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (2) อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย มีอันดับขีดความสามารถด้านการแข่งขันที่ดีขึ้น ได้รับความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยจากนักท่องเที่ยว





## 5. นิยามศัพท์

ในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทกมิตี พ.ศ. 2566 - 2570 สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้กำหนดนิยามศัพท์เพื่อให้เกิดความชัดเจน และมุ่งให้เกิดความสอดคล้องในเชิงปฏิบัติในการบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยว ดังนี้

**ความเสี่ยง (Risk)** หมายถึง เหตุการณ์ความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นแล้วส่งผลกระทบต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยว ทำให้ไม่สามารถเดินทางได้ตามแผน หรือเหตุการณ์ที่ทำให้นักท่องเที่ยวต้องปรับเปลี่ยนแผนการเดินทางไปจากเดิมที่วางไว้

**ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor)** หมายถึง ต้นเหตุหรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้นักท่องเที่ยวไม่สามารถเดินทางท่องเที่ยวได้ตามแผน หรือต้องปรับเปลี่ยนแผนการเดินทางไปจากเดิม

**ประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)** หมายถึง การประเมินว่าความเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดขึ้น และก่อให้เกิดความเสียหาย มีอะไรบ้าง แต่ละประเภทความเสี่ยงมีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด และระดับผลกระทบหรือความเสียหายที่เกิดขึ้น มีระดับความรุนแรงเพียงใด เพื่อให้สามารถจัดลำดับความเร่งด่วนและการให้ความสำคัญในการจัดการความเสี่ยง

**การจัดการความเสี่ยง (Risk Management)** หมายถึง กระบวนการวางแผนการบริหาร และการจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ เพื่อหาวิธีการที่ดีที่สุด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจแก้ไข ปัญหาหรือความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยง การนำเอาแผนการบริหารความเสี่ยงไปปฏิบัติ การติดตามผลในอนาคต เพื่อลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นให้น้อยที่สุดให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้

**นักท่องเที่ยว (Tourist)** หมายถึง บุคคลที่เดินทางออกไปจากถิ่นพำนักอาศัยตามปกติของตน (Usual Environment) ไปยังอีกแหล่งหนึ่งที่มีระยะเวลาน้อยกว่า 1 ปี และจะต้องไม่มีวัตถุประสงค์หลัก (Main purpose) ที่เป็นไปเพื่อการไปรับจ้างทำงานโดยผู้จ้างที่เป็นผู้พำนักอาศัย (Resident Entity) ในสถานที่ที่ตนเองเดินทางไปนั้น

**ความเสี่ยงของนักท่องเที่ยว** หมายถึง เหตุการณ์ที่มีโอกาสจะเกิดขึ้น ซึ่งเมื่อเกิดขึ้นแล้ว จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อนักท่องเที่ยว โดยลักษณะความเสียหายและระดับความรุนแรงของความเสียหายจะขึ้นอยู่กับลักษณะหรือประเภทความเสี่ยงและระดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว เช่น ความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน สุขภาพกาย สุขภาพจิต การไม่บรรลุเป้าหมายการท่องเที่ยว เป็นต้น ตัวอย่างความเสี่ยงของนักท่องเที่ยว ได้แก่ การเกิดอุบัติเหตุในระหว่างการเดินทาง การรับประทานอาหารเป็นพิษ การถูกหลอกลวงซื้อสินค้าที่ไม่มีคุณภาพ เป็นต้น



แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทกมิต (พ.ศ. 2566 – 2570)

**การเดินทาง (Travelling)** หมายถึง การที่นักท่องเที่ยวเคลื่อนย้ายจากสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่ง โดยมากจะเป็นการเคลื่อนย้ายที่มีระยะทางไกล มีวัตถุประสงค์อาจจะเป็นเพื่อการท่องเที่ยว การประกอบธุรกิจ การศึกษา หรือการเยี่ยมญาติ เป็นต้น ทั้งนี้ การเดินทางอาจจะใช้ยานพาหนะหรือเป็นการเดินทางด้วยเท้าก็ได้

**อุบัติเหตุ (Accident)** หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวที่ไม่มีเจตนาให้เกิดหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจ โดยมากจะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วทำให้เกิดผลกระทบต่อร่างกาย เช่น การเสียชีวิต การสูญเสียอวัยวะ หรือการบาดเจ็บ รวมถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วทำให้ทรัพย์สินเสียหายหรือสูญหาย

**อาชญากรรม (Crime)** หมายถึง การกระทำผิดต่อกฎหมาย ซึ่งผู้กระทำความผิดมีเจตนากระทำความผิดที่ร้ายแรง มีความรุนแรง และเป็นอันตรายต่อสังคม โดยละเมิดต่อกฎหมายบ้านเมือง

**การหลอกลวง (Phishing/Scam)** หมายถึง การกระทำต่อกฎหมาย ในลักษณะการฉ้อโกงหรือลวงขายสินค้าบริการด้วยการตั้งใจทำให้มีการเข้าใจคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง เพื่อหวังผลประโยชน์ โดยการปิดบัง บิดเบือน หรือให้ข้อมูลที่เป็นเท็จต่อกฎหมาย

**สาธารณภัย (Disaster)** หมายถึง อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่น ๆ อันมีผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศและการก่อวินาศกรรมด้วย



# บทที่ 2

ผลการศึกษาเกี่ยวกับความเสี่ยง  
ของนักท่องเที่ยวในทุกมิติ

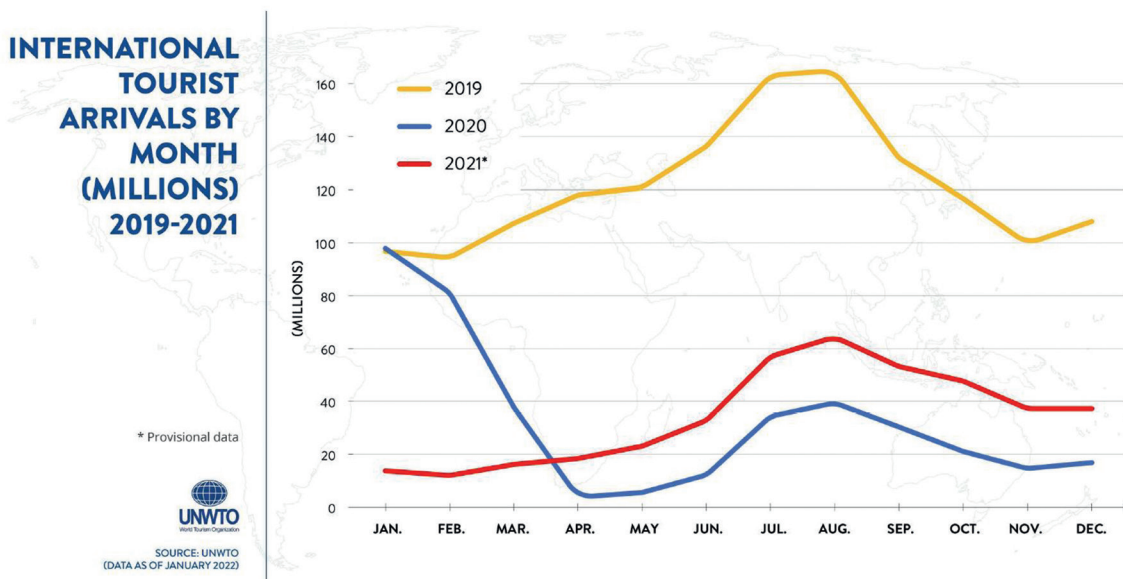




## 1. ภาพรวมสถานการณ์ท่องเที่ยวโลก

องค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (UNWTO) ได้คาดการณ์ว่า ในปี ค.ศ. 2021 หรือปี พ.ศ. 2564 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2563 จำนวน 15 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 4 ทว่าเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงเวลาปกติ หรือปี พ.ศ. 2564 จำนวนนักท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2564 ยังคงมีจำนวนต่ำกว่าระดับดังกล่าว 1 พันล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 72 โดยในช่วงครึ่งแรกของปี พ.ศ. 2564 สถานการณ์ท่องเที่ยวโลกได้รับผลกระทบจากการระบาดของโควิด-19 สายพันธุ์เดลต้าที่รุนแรงขึ้น ต่อมาในช่วงครึ่งหลังของปี พ.ศ. 2564 เมื่อหลายประเทศในภูมิภาคยุโรปและสหรัฐอเมริกาเริ่มมีความก้าวหน้าในการฉีดวัคซีนโควิด-19 ให้แก่ประชาชนจำนวนมาก และได้เริ่มผ่อนคลายมาตรการควบคุมการเดินทางระหว่างประเทศ ส่งผลให้การท่องเที่ยวโลกปรับตัวดีขึ้น และเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรป และภูมิภาคอเมริกาขยายตัวร้อยละ 19 และร้อยละ 17 ตามลำดับ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าการท่องเที่ยวโลกในปี พ.ศ. 2564 ยังคงได้รับผลกระทบจากการระบาดของ โควิด-19 ต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 และยังคงอยู่ในระยะฟื้นตัว

แผนภาพที่ 2-1 แนวโน้มสถานการณ์ท่องเที่ยวโลก ปี ค.ศ. 2019 – 2021



ที่มา : UNWTO World Tourism Barometer, January 2021





แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทกมิตี (พ.ศ. 2566 – 2570)

## แผนภาพที่ 2-2 ภาพรวมสถานการณ์ท่องเที่ยวโลก ปี ค.ศ. 2021



ที่มา : UNWTO World Tourism Barometer, January 2021

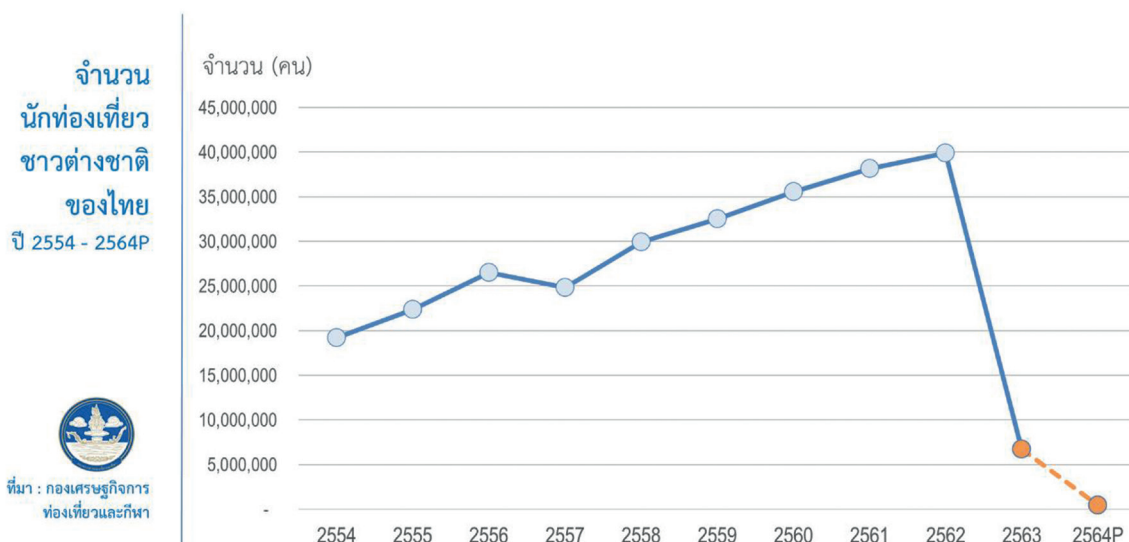


## 2. ภาพรวมสถานการณ์ท่องเที่ยวไทย

ความสำเร็จในการสร้างสมดุลของมาตรการด้านสาธารณสุขและการผ่อนคลายมาตรการด้านการท่องเที่ยว ประเทศไทยเป็น 1 ในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของโลกและมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องตลอด 10 ปีที่ผ่านมา โดยมีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 19 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2554 เป็น 39 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2564 หรือเพิ่มขึ้นกว่า 2 เท่า ทว่าผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ซึ่งเป็นโรคระบาดใหญ่ครั้งใหม่ของโลก ที่มีการระบาดอย่างหนักและรวดเร็ว ส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ รวมถึงประเทศไทย ต้องใช้มาตรการควบคุมการระบาดที่เข้มงวด อาทิ การปิดพรมแดน การห้ามการเดินทางระหว่างประเทศ และการปิดเมือง (Lockdown) ที่มีผลทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจต้องหยุดชะงัก สำหรับประเทศไทยได้เริ่มปิดพรมแดนและห้ามการเดินทางระหว่างประเทศตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2564 และเป็นครั้งแรกที่ประเทศไทยปิดรับการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวยาวนานกว่า 6 เดือน เพื่อควบคุมการระบาด

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นับว่าเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักของประเทศ โดยมีบทบาทสำคัญทั้งในด้านการสร้างรายได้จากเงินตราต่างประเทศ (Foreign currency) การขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่มีห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมอื่นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังเป็นอุตสาหกรรมบริการที่สร้างการจ้างงาน และกระจายรายได้สู่เศรษฐกิจชุมชน (Local economy) ดังนั้น อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การกระจายความเจริญ และความเท่าเทียมทางเศรษฐกิจ

แผนภาพที่ 2-3 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของไทย ปี พ.ศ. 2554 – 2564P



ที่มา : กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา



ภายใต้สถานการณ์ระบาดของโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศอย่างต่อเนื่อง และยาวนานกว่าวิกฤติต่าง ๆ ที่เคยเกิดขึ้นในอดีต อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ รัฐบาลจึงได้ดำเนินมาตรการผ่อนคลายเป็นลำดับขั้นด้านการท่องเที่ยว โดยให้ความสำคัญต่อการสร้างสมดุลด้านสาธารณสุข โดยในช่วงแรกได้เปิดรับนักท่องเที่ยวกลุ่ม Special Tourist Visa หรือนักท่องเที่ยวที่มีแผนพำนักระยะยาวในประเทศไทย (Long stay) และต้องเข้ารับการกักตัวในห้องพัก ระยะเวลา 14 วัน ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2563 ต่อมาในปี พ.ศ. 2564 รัฐบาลได้ผ่อนคลามาตรการตามลำดับ เช่น ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2564 ได้ลดระยะเวลาการกักตัวในห้องพักในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2564 ได้เปิดรับนักท่องเที่ยว Phuket Sandbox ในจังหวัดภูเก็ต และพื้นที่อื่น ๆ โดยนักท่องเที่ยวสามารถท่องเที่ยวได้ภายในพื้นที่ที่กำหนดในช่วงระยะเวลาของการกักตัว และในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2564 ได้เปิดรับนักท่องเที่ยว Test & Go สำหรับนักท่องเที่ยวที่ได้รับวัคซีนครบ 2 เข็ม และผ่านการตรวจโควิด-19 ตามจำนวนครั้งที่กำหนด ซึ่งนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้สามารถเดินทางท่องเที่ยวได้โดยไม่ต้องกักตัวในห้องพัก

ผลจากการดำเนินการดังกล่าว มีผลทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของไทยปรับตัวดีขึ้นจากเดิมที่ไม่มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเลยตลอดระยะเวลา 6 เดือน นับตั้งแต่เดือนเมษายน – กันยายน พ.ศ. 2563 ต่อมาในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2564 เมื่อเริ่มเปิดรับนักท่องเที่ยวทำให้มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในระหว่างเดือนพฤศจิกายน – ธันวาคม พ.ศ. 2564 ที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวเข้ามากว่า 3.2 แสนคน โดยไม่ส่งผลกระทบต่อจำนวนผู้ติดเชื้อโควิด-19 ภายในประเทศ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า รัฐบาลประสบความสำเร็จในการผ่อนคลามาตรการควบคุมการท่องเที่ยวควบคู่กับการดูแลด้านสาธารณสุข

ความสำเร็จดังกล่าวส่งผลให้ในปี พ.ศ. 2564 ประเทศไทยมีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมาเยือน 427,869 คน มากกว่า 2 ใน 5 (ร้อยละ 62.5) เป็นนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรป เนื่องจากเป็นหนึ่งในภูมิภาคที่สามารถฉีดวัคซีนให้แก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนมากที่สุด 5 อันดับแรก ประกอบด้วย เยอรมนี สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา รัสเซีย และฝรั่งเศส ตามลำดับ





แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทกมิตติ (พ.ศ. 2566 – 2570)

แผนภาพที่ 2-4 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของไทย ปี พ.ศ. 2564P



ที่มา : กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา

แผนภาพที่ 2-5 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของไทย ปี พ.ศ. 2554 – 2564P



ที่มา : กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา

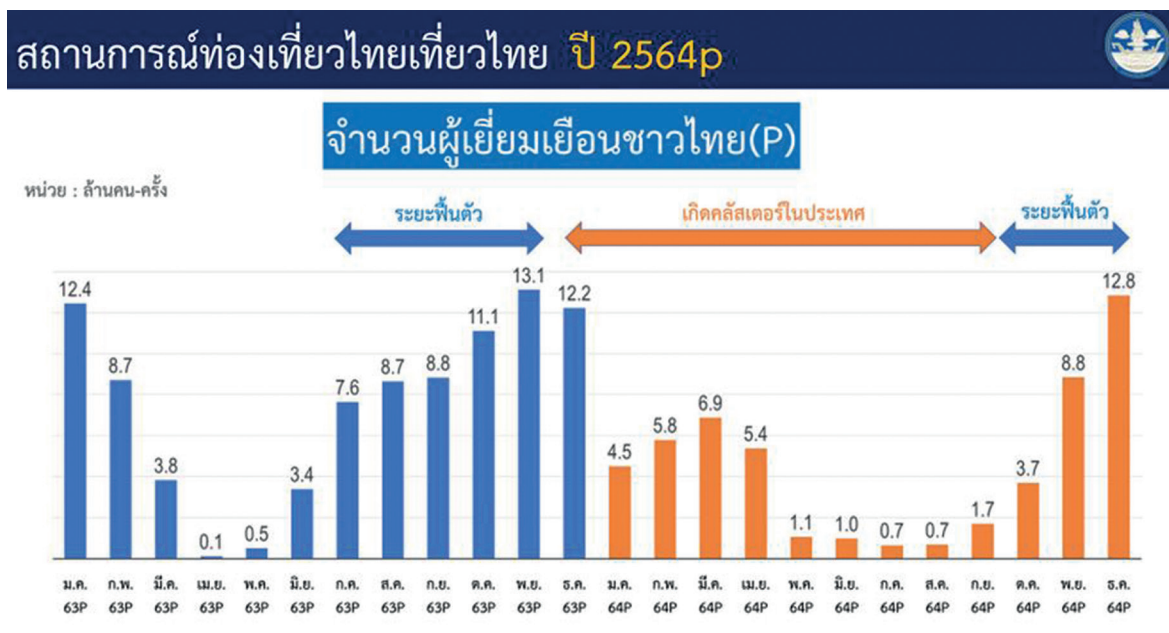


การระบาดของโควิด-19 ที่ยังไม่สิ้นสุด ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการฟื้นตัวของการท่องเที่ยวภายในประเทศ ผลกระทบจากการระบาดของโควิด-19 และมาตรการควบคุมการระบาดที่เข้มข้น ส่งผลให้การท่องเที่ยวภายในประเทศลดต่ำลงอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน โดยมีจำนวนคนไทยท่องเที่ยวภายในประเทศน้อยกว่า 1 ล้านคน-ครั้ง ติดต่อกันในเดือนเมษายน และพฤษภาคม พ.ศ. 2563 และฟื้นตัวอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2563 ที่มีจำนวน 13.1 ล้านคน-ครั้ง ทว่าผลกระทบจากการเกิดคลัสเตอร์ในพื้นที่ภาคเหนือ และคลัสเตอร์ตลาดกึ่งที่สมุทรสาครในช่วงปลายปี ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่น ในการเดินทางท่องเที่ยวของชาวไทย และมีผลทำให้จำนวนคนไทยที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศในเดือนมกราคม พ.ศ. 2564 ลดลง 7.7 ล้านคน-ครั้ง เมื่อเทียบกับเดือนธันวาคม พ.ศ. 2564

ต่อมาในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2564 เกิดคลัสเตอร์สถานบันเทิงในกรุงเทพมหานคร กอปรกับการระบาดของโควิด-19 สายพันธุ์เดลต้าภายในประเทศ ส่งผลให้ภาครัฐจำเป็นต้องใช้มาตรการควบคุมการระบาดที่เข้มข้น เช่น การปิดแหล่งท่องเที่ยว การปิดห้างสรรพสินค้า ศูนย์ประชุม การห้ามการเดินทางโดยเครื่องบิน เป็นต้น ส่งผลให้การท่องเที่ยวภายในประเทศชะลอตัวติดต่อกันนานกว่า 6 เดือน และปรับตัวดีขึ้นในช่วงไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2564

ผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว จึงทำให้ในปี พ.ศ. 2564 มีจำนวนชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวในประเทศรวม 53 ล้านคน-ครั้ง ลดลงร้อยละ 41.44 จากปีที่ผ่านมา และก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวภายในประเทศรวม 2.16 แสนล้านบาท ลดลงร้อยละ 55.15 จากปีที่ผ่านมา

แผนภาพที่ 2-6 จำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวไทย ปี พ.ศ. 2563 และปี พ.ศ. 2564 รายเดือน



ที่มา : กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา



แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทกมิตี (พ.ศ. 2566 – 2570)

แผนภาพที่ 2-7 จำนวนและรายได้ผู้เยี่ยมเยือนชาวไทย ปี พ.ศ. 2564



ที่มา : กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา

ผลกระทบของโควิด-19 ต่อพฤติกรรมทางเลือกแหล่งท่องเที่ยว ในปี พ.ศ. 2562 ผู้เยี่ยมเยือนชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศรวม 229 ล้านคน ในจำนวนนี้เดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดหลัก 144 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 63.06 ของจำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวไทยทั้งหมด และอีกร้อยละ 36.94 เดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดรอง ต่อมาเมื่อเกิดการระบาดของโควิด-19 ชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวลดลงเหลือ 123 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2563 และ 71 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2564 ตามลำดับ ทั้งนี้ ชาวไทยส่วนใหญ่ยังเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดหลักเป็นหลัก ทว่าผลกระทบจากการระบาดของโควิด-19 ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการท่องเที่ยวและพฤติกรรมท่องเที่ยวของชาวไทย โดยส่วนหนึ่งลดการท่องเที่ยวในเมืองหลักเพื่อหลีกเลี่ยงแหล่งท่องเที่ยวที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวหนาแน่น ส่งผลให้สัดส่วนการท่องเที่ยวในเมืองหลักลดลงเหลือร้อยละ 61.32 ในปี พ.ศ. 2563 ต่อมาในปี พ.ศ. 2564 เมื่อจำนวนชาวไทยที่ได้รับวัคซีนโควิด-19 เพิ่มขึ้น และช่วยสร้างความเชื่อมั่นในการเดินทาง จึงทำให้สัดส่วนการท่องเที่ยวในเมืองหลักปรับตัวสูงขึ้นเป็นร้อยละ 62.19 ในปี พ.ศ. 2564 แต่ยังคงต่ำกว่าในช่วงสถานการณ์ปกติในปี พ.ศ. 2562



ตารางที่ 2-1 จำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวไทย ปี พ.ศ. 2562 – 2564

| ประเภท      | จำนวน (คน)  |             |            |
|-------------|-------------|-------------|------------|
|             | พ.ศ. 2562   | พ.ศ. 2563P  | พ.ศ. 2564P |
| จังหวัดหลัก | 144,868,415 | 75,553,825  | 44,702,303 |
| จังหวัดรอง  | 84,880,545  | 47,660,996  | 27,179,978 |
| รวม         | 229,748,960 | 123,214,821 | 71,882,281 |
| ประเภท      | สัดส่วน (%) |             |            |
|             | พ.ศ. 2562   | พ.ศ. 2563P  | พ.ศ. 2564P |
| จังหวัดหลัก | 63.06%      | 61.32%      | 62.19%     |
| จังหวัดรอง  | 36.94%      | 38.68%      | 37.81%     |
| รวม         | 100.00%     | 100.00%     | 100.00%    |

ที่มา : กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา

หมายเหตุ : รวบรวมข้อมูลโดยบริษัท เอ็กเซลเลนซ์ บิซิเนส แมเนจเม้นท์ จำกัด

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติพบว่า การระบาดของโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรม การเลือกแหล่งท่องเที่ยวในทิศทางที่แตกต่างกัน จากเดิมในปี พ.ศ. 2562 ที่ชาวต่างชาติท่องเที่ยว ในเมืองหลัก คิดเป็นร้อยละ 91.76 เมื่อเกิดการระบาดของโควิด-19 ส่งผลให้สัดส่วนดังกล่าวลดลง เหลือร้อยละ 90.75 เนื่องจากชาวต่างชาติเดินทางท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่มีระยะทางไม่ไกล จากกรุงเทพมหานคร ต่อมาในปี พ.ศ. 2564 เมื่อรัฐบาลเริ่มผ่อนคลายมาตรการควบคุมการเดินทาง ระหว่างประเทศ และเปิดให้ชาวต่างชาติสามารถเดินทางเข้ามาได้โดยกักตัวในพื้นที่ Phuket Sandbox ส่งผลให้ชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาประเทศไทยเพิ่มขึ้นกว่า 3 เท่า และท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งเป็นจังหวัดท่องเที่ยวหลัก จึงมีผลทำให้สัดส่วนการท่องเที่ยวเมืองหลักของชาวต่างชาติเพิ่มขึ้น เป็นร้อยละ 94.20 ในปี พ.ศ. 2564





## ตารางที่ 2-2 จำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างชาติ ปี พ.ศ. 2562 – 2564

| ประเภท      | จำนวน (คน)  |            |            |
|-------------|-------------|------------|------------|
|             | พ.ศ. 2562   | พ.ศ. 2563P | พ.ศ. 2564P |
| จังหวัดหลัก | 71,015,535  | 12,537,426 | 1,087,359  |
| จังหวัดรอง  | 6,377,495   | 1,277,865  | 66,930     |
| รวม         | 77,393,030  | 13,815,291 | 1,154,289  |
| ประเภท      | สัดส่วน (%) |            |            |
|             | พ.ศ. 2562   | พ.ศ. 2563P | พ.ศ. 2564P |
| จังหวัดหลัก | 91.76%      | 90.75%     | 94.20%     |
| จังหวัดรอง  | 8.24%       | 9.25%      | 5.80%      |
| รวม         | 100.00%     | 100.00%    | 100.00%    |

### ที่มา : กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา

สำหรับในปี พ.ศ. 2565 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้กำหนดนโยบาย “ปีท่องเที่ยวไทย 2565” และ “Visit Thailand Year 2022 : Amazing New Chapters” เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อฟื้นการท่องเที่ยวไทยและช่วยฟื้นเศรษฐกิจในภาพรวม โดยมีเป้าหมายสร้างรายได้รวม 1.28 ล้านล้านบาท แบ่งเป็นตลาดในประเทศ 656,000 ล้านบาท (160 ล้านคน/ครั้ง) ตลาดต่างประเทศ 625,800 ล้านบาท (10 ล้านคน) สร้างยอดขายจ่ายเฉลี่ยต่อคน 4,100 บาท สำหรับนักท่องเที่ยวในประเทศ และ 62,580 บาท สำหรับนักท่องเที่ยวต่างประเทศ โดยมุ่งเจาะกลุ่มเป้าหมายคุณภาพและนักท่องเที่ยวที่มีกำลังซื้อสูง เต็มใจจ่ายเพื่อตอบสนองคุณค่าของประสบการณ์ แสดงออกซึ่งความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมตามแนวคิด 4-2-2 คือ 4 Personas (ประชากรโลกผู้ที่มีความมั่งคั่งสูง ผู้เกษียณอายุจากต่างประเทศ ผู้ต้องการทำงานจากประเทศไทย และผู้ที่มีทักษะเชี่ยวชาญพิเศษ) 2 Demographic (Millennials และ Active Senior) 2 Behavior (Medical & Wellness และ Responsible Tourism) ทั้งนี้ ได้วางโมเดล “DASH” เป็นแนวทางการดำเนินงานเพื่อพลิกโฉมการท่องเที่ยวไทย คือ D – Domestic Travel ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศ



แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิติ (พ.ศ. 2566 – 2570)

ทั้งนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว A – Accelerate Demand กระตุ้นอุปสงค์เชิงคุณภาพ สร้างความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ที่ดีบนพื้นฐานของความปลอดภัย มุ่งเน้นนักท่องเที่ยวคุณภาพ และกลุ่มรายได้สูง และส่งเสริมประสบการณ์ที่แตกต่าง มีคุณค่า อย่างประทับใจ S – Shape Supply ยกระดับระบบนิเวศท่องเที่ยวสู่ความมีคุณภาพและความยั่งยืน บนพื้นฐานของการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ และ Digital Tourism ให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์ร่วมกัน มีการกระจายรายได้สู่แต่ละภาคส่วนอย่างยั่งยืน และ H – Healing Thai Economy ฟื้นฟูประเทศด้วยการท่องเที่ยว เยาวยาเศรษฐกิจ ด้วยการเปิดประเทศเพื่อให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเติบโตอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้ Visit Thailand Year 2022 : Amazing New Chapters เป็นปีที่มีการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความยั่งยืน ส่งมอบความสุข ความปลอดภัย บนพื้นฐานความเป็นไทยที่สร้างประสบการณ์ที่แตกต่าง ด้วยความร่วมมือของทุกภาคส่วน ในการฟื้นฟูประเทศไทยด้วยการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ





### 3. สถานการณ์ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวในประเทศไทย

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นกลไกสำคัญที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศและก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งภาคการผลิต รายได้ และค่าใช้จ่าย การจ้างงาน แม้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 จะส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทยอย่างมาก แต่เมื่อสถานการณ์ยุติหรือเบาบางลง การท่องเที่ยวจะฟื้นตัวอย่างรวดเร็ว และจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น จะส่งผลกระทบต่ออัตราความเสี่ยงของเหตุที่กระทบต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวด้วยเช่นกัน ซึ่งความเสี่ยงและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว เป็นปัจจัยสำคัญที่นักท่องเที่ยวใช้ในการตัดสินใจเลือกจุดหมายปลายทางด้านการท่องเที่ยว โดยจากดัชนีของการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยว (Travel & Tourism Development Index : TTDI) ในปี พ.ศ. 2564 ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ในอันดับที่ 92 จาก 117 ประเทศ ในขณะที่ค่าเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการท่องเที่ยว แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว เป้าหมาย 1 “นักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น” ได้กำหนดให้ใน พ.ศ. 2566 – 2570 ประเทศไทยอยู่ที่อันดับ 1 ใน 50

การเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจะเผชิญกับความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น สถานการณ์ความสงบของประเทศ หรือสถานการณ์ของพื้นที่ที่จะเดินทางไปท่องเที่ยว พาหนะเดินทาง สภาพถนน สภาพภูมิอากาศ มาตรฐานของสถานพักแรม ลักษณะของสถานที่หรือแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว การระบาดของโรค สภาพความพร้อมของร่างกาย ความประมาทของนักท่องเที่ยว ความประมาท/ขาดความชำนาญของผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ เป็นต้น จากการรวบรวม ศึกษาข้อมูล สัมภาษณ์เชิงลึก และประชุมเชิงปฏิบัติการ อันนำมาสู่การประมวลความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงจากเหตุที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว พบว่าความเสี่ยงที่นักท่องเที่ยวมีโอกาสประสบสูงมี 6 มิติ ดังนี้

#### 1. มิติการเดินทาง

การเดินทางถือว่าเป็นความเสี่ยงที่นักท่องเที่ยวต้องเผชิญในระหว่างการเดินทาง ซึ่งมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับประเภทของการเดินทาง ซึ่งแม้จะเป็นความเสี่ยงที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ แต่หากนักท่องเที่ยวสามารถเลือกวิธีการเดินทางที่มีความเสี่ยงต่ำสุด หรือผู้ให้บริการด้านการเดินทางของนักท่องเที่ยวได้ตระหนักด้านความปลอดภัย และมีการดูแลยานพาหนะและผู้ควบคุมยานพาหนะ ก็จะลดความเสี่ยงจากการเดินทางได้มาก โดยทั่วไปสามารถแบ่งความเสี่ยงจากการเดินทางออกตามลักษณะการเดินทางออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ความเสี่ยงจากการเดินทาง ทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ และทางราง

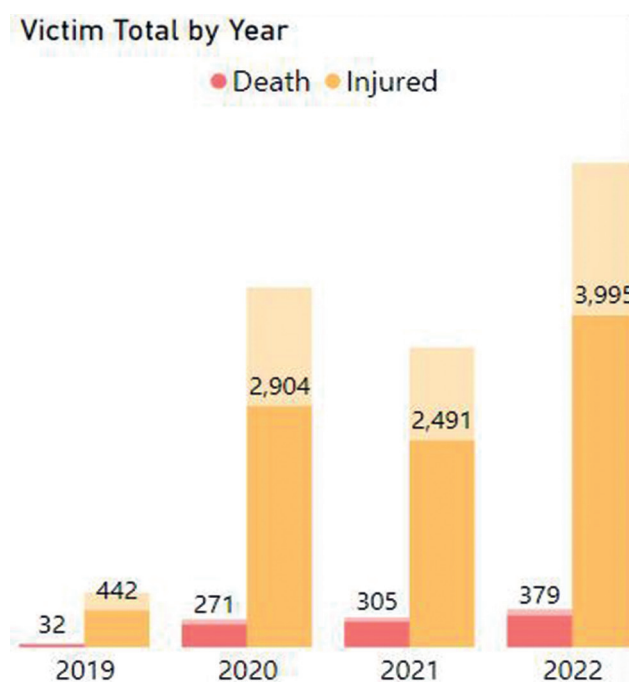
**1.1 ทางบก** การเดินทางทางบกโดยทางรถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือรถประเภทอื่น ๆ เป็นวิธีการเดินทางที่มีมากที่สุด ซึ่งรวมถึงการเดินทางของนักท่องเที่ยว ความเสี่ยงประเภทนี้เกิดจากหลายสาเหตุ เช่น สภาพความพร้อมของรถ สภาพถนน สภาพภูมิอากาศ สภาพความพร้อมทางร่างกาย และจิตใจของผู้ขับขี่ ความชำนาญในการขับขี่ ความประมาทของผู้ขับขี่ การเคารพกฎจราจร เป็นต้น





จากสถิติการเกิดอุบัติเหตุของศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ (<https://www.thairsc.com/> ThaiRSC) ในปี พ.ศ. 2565 มีสถิติผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตของนักท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากการเดินทางขนส่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเดินทางขนส่งทางบก ที่นับเป็นสาเหตุหลักของการบาดเจ็บและเสียชีวิต ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ในประเทศไทย มีชาวต่างชาติที่บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน จำนวน 7,914 คน และเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนจำนวน 553 คน และในช่วง 3 เดือนแรกของปี พ.ศ. 2566 มีชาวต่างชาติที่บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนนจำนวน 4,567 คน และเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน จำนวน 121 คน แบ่งเป็นชาวต่างชาติเพศชาย ร้อยละ 69.26 และเพศหญิงร้อยละ 30.69 โดยสาเหตุหลักของการบาดเจ็บและเสียชีวิต มาจากการขับขี่หรือซ้อนท้ายจักรยานยนต์เป็นหลัก ช่วงเดือนที่มีการเกิดเหตุมากที่สุด คือ ช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2565 ช่วงอายุของนักท่องเที่ยว ที่พบว่าประสบอุบัติเหตุทางถนนมากที่สุด เป็นช่วงอายุ 25-35 ปี โดยจังหวัดที่พบการเกิดอุบัติเหตุ ทางถนนของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ มากที่สุด 10 อันดับแรก ได้แก่ อันดับหนึ่ง กรุงเทพมหานคร รองลงมา ได้แก่ เชียงใหม่ ภูเก็ต ชลบุรี สมุทรสาคร เชียงราย สุราษฎร์ธานี นครปฐม สมุทรปราการ และปทุมธานี ตามลำดับ

แผนภาพที่ 2-8 สถิติชาวต่างชาติที่บาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนท้องถนน พ.ศ. 2562 - 2565



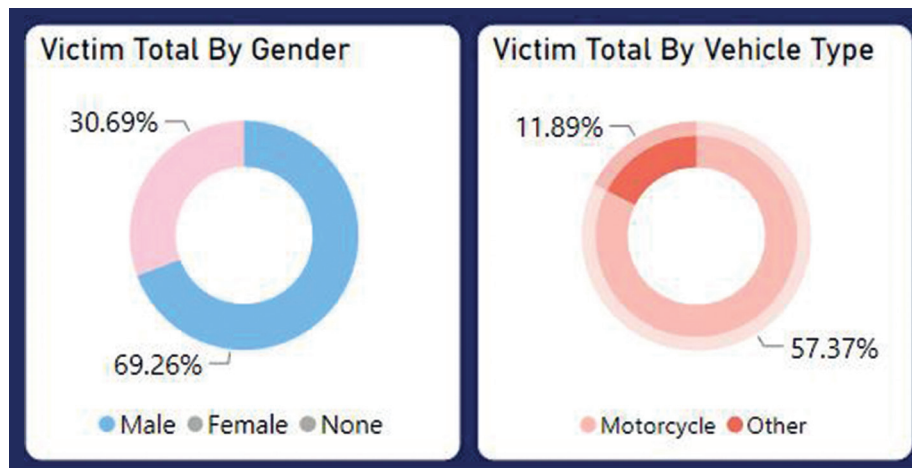
ที่มา : <https://www.thairsc.com/>





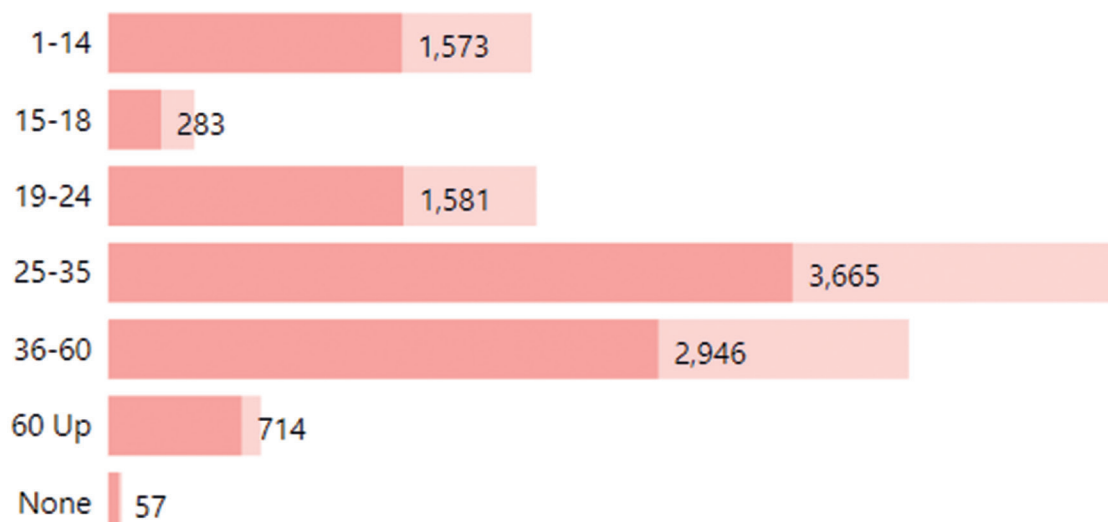
แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทกมิต (พ.ศ. 2566 – 2570)

แผนภาพที่ 2-9 สัดส่วนชาวต่างชาติที่บาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนท้องถนน  
พ.ศ. 2562 - 2565 จำแนกตามเพศของผู้ประสบภัย



แผนภาพที่ 2-10 สัดส่วนชาวต่างชาติที่บาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนท้องถนน  
พ.ศ. 2562 - 2565 จำแนกตามอายุของผู้ประสบภัย

#### Victim Total by Age Range

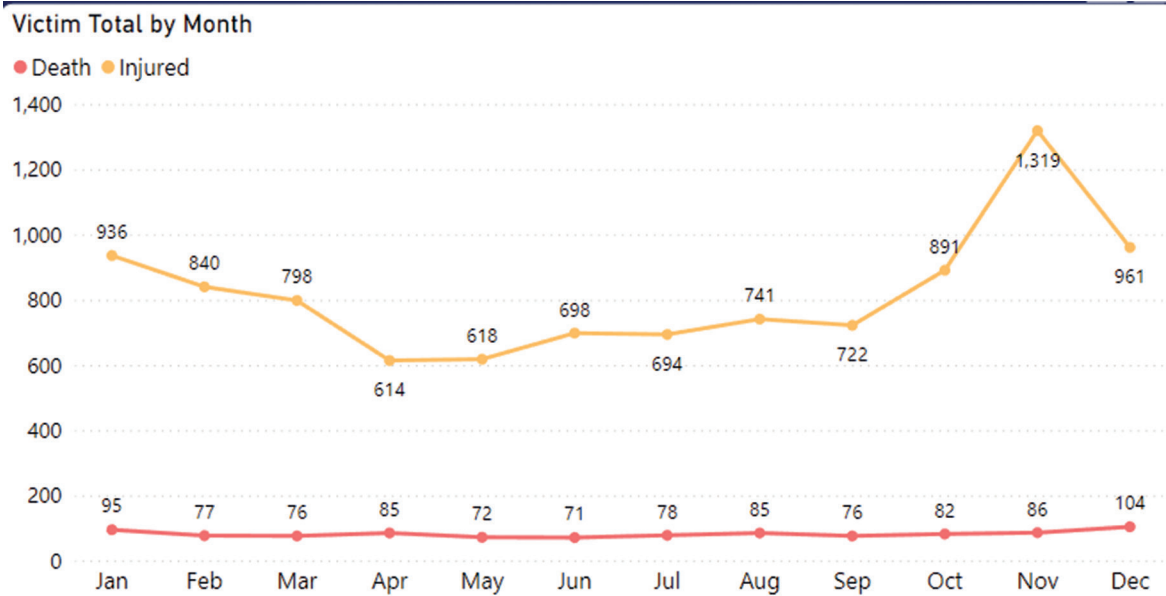


ที่มา : <https://www.thairsc.com/>



แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทกมิตี (พ.ศ. 2566 – 2570)

แผนภาพที่ 2-11 สถิติชาวต่างชาติที่บาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนท้องถนน  
ในปี พ.ศ. 2565 จำแนกรายเดือน



ที่มา : <https://www.thairsc.com/>

ตารางที่ 2-3 สถิติชาวต่างชาติที่บาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนท้องถนน  
ระหว่าง พ.ศ. 2562 - 2565 จำแนกรายจังหวัด สูงที่สุด 10 อันดับแรก

| Province      | Death | Injured | Total |
|---------------|-------|---------|-------|
| Bangkok       | 68    | 1,561   | 1,629 |
| Chiang Mai    | 102   | 1,312   | 1,414 |
| Phuket        | 48    | 1,006   | 1,054 |
| Chon Buri     | 68    | 654     | 722   |
| Samut Sakhon  | 57    | 557     | 614   |
| Chiang Rai    | 25    | 556     | 581   |
| Surat Thani   | 44    | 482     | 526   |
| Nakhon Pathom | 36    | 398     | 434   |
| Samut Prakan  | 41    | 345     | 386   |
| Pathum Thani  | 43    | 299     | 342   |

ที่มา : <https://www.thairsc.com/>



**1.2 ทางน้ำ** การเดินทางโดยทางน้ำด้วยเรือประเภทต่าง ๆ ทั้งเรือในแม่น้ำลำคลอง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ ทะเล เป็นต้น เป็นวิธีการเดินทางประเภทหนึ่งที่นักท่องเที่ยวมีโอกาสใช้บริการ ซึ่งอาจเป็นการเดินทางด้วยเรือทั้งทริป หรือเดินทางด้วยเรือในช่วงของการเดินทาง ความเสี่ยงทางเรือเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น สภาพความพร้อมของเรือและเครื่องชูชีพ สภาพเส้นทางทางน้ำ (เช่น ความลึก ความคดเคี้ยว คลื่น) สภาพภูมิอากาศ สภาพความพร้อมทางร่างกายและจิตใจของผู้ขับขี่ ความชำนาญในการขับขี่ ความประมาทของผู้ขับขี่ เป็นต้น จากสถิติของกรมเจ้าท่าพบว่าในปี พ.ศ. 2564 เกิดอุบัติเหตุทางน้ำ จำนวน 7 ครั้ง มีผู้เสียชีวิต จำนวน 6 คน และผู้สูญหาย จำนวน 3 คน อย่างไรก็ตาม หากเปรียบเทียบสถิติในปี พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นช่วงก่อนเกิดการระบาดของโควิด-19 พบว่าเกิดอุบัติเหตุทางน้ำจำนวน 31 ครั้ง มีผู้เสียชีวิต จำนวน 13 คน ผู้สูญหาย จำนวน 7 คน และผู้บาดเจ็บ จำนวน 85 คน

**1.3 ทางอากาศ** การเดินทางโดยทางอากาศเป็นวิธีที่ได้รับความนิยมสูงทั้งการเดินทางระหว่างประเทศและเดินทางภายในประเทศที่มีระยะทางไกล เนื่องจากสามารถถึงที่หมายได้รวดเร็ว ประหยัดเวลา แม้การเดินทางโดยทางอากาศจะถือว่าเป็นวิธีที่มีความปลอดภัยสูง แต่ก็มักมีข่าวการเกิดอุบัติเหตุทางอากาศเป็นระยะ ๆ โดยเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น สภาพเครื่องบิน ความพร้อมและความชำนาญของนักบิน สภาพภูมิอากาศ การปฏิบัติตามมาตรฐานการบิน เป็นต้น จากสถิติของสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคมพบว่าในปี พ.ศ. 2564 เกิดอุบัติเหตุทางอากาศ จำนวน 3 ครั้ง มีผู้เสียชีวิต จำนวน 2 คน และผู้สูญหาย จำนวน 2 คน อย่างไรก็ตาม หากเปรียบเทียบสถิติในปี พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นช่วงก่อนเกิดการระบาดของโรคโควิด-19 พบว่าเกิดอุบัติเหตุทางอากาศ จำนวน 8 ครั้ง มีผู้เสียชีวิตจำนวน 1 คน และผู้บาดเจ็บ จำนวน 2 คน

**1.4 ทางราง** การเดินทางโดยทางรางเป็นอีกวิธีการเดินทางหนึ่งที่ได้รับนิยมนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะการเดินทางโดยรถไฟในระบบขนส่งมวลชนในตัวเมือง หรือระหว่างสนามบินกับตัวเมือง รวมถึงการเดินทางด้วยรถไฟที่วิ่งระหว่างจังหวัดในภูมิภาคต่าง ๆ การเดินทางโดยทางรถไฟเป็นการเดินทางที่ค่อนข้างปลอดภัย โดยเฉพาะรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน แต่ก็มักจะได้ข่าวการเกิดอุบัติเหตุทางรางเป็นระยะ ๆ โดยเฉพาะรถไฟที่วิ่งระหว่างภูมิภาค เนื่องจากสภาพของรถและสภาพรางที่อาจไม่พร้อม จากสถิติเหตุอันตรายนต่อการเดินรถไฟของการรถไฟแห่งประเทศไทย พบว่าในปี พ.ศ. 2565 เกิดอุบัติเหตุ จำนวน 54 ครั้ง มีผู้เสียชีวิตจำนวน 23 คน และบาดเจ็บจำนวน 32 คน และหากเปรียบเทียบสถิติในปี พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นช่วงก่อนเกิดการระบาดของโรคโควิด-19 พบว่าเกิดเหตุอันตรายนต่อการเดินรถไฟ จำนวน 347 ครั้ง มีผู้เสียชีวิตจำนวน 97 คน และผู้บาดเจ็บจำนวน 128 คน



## 2. มิติอุบัติเหตุ

**2.1 อุบัติเหตุทางบก** ครอบคลุมความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในระหว่าง การเข้าร่วมกิจกรรมท่องเที่ยวทุกกิจกรรมที่จัดขึ้นทางบก ได้แก่

(1) กิจกรรมท่องเที่ยวทางศิลปวิทยาการ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เช่น การท่องเที่ยว งานประเพณี และวัฒนธรรม ประเพณีสงกรานต์ ลอยกระทง เป็นต้น การท่องเที่ยวสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ แหล่งชูดัชนีโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถาน สถาปัตยกรรมเก่าแก่หรือดั้งเดิม ศิลปะ หัตถกรรม ประติมากรรม ภาพวาด และงานแกะสลัก ศาสนาและพิธีกรรมทางศาสนา ดนตรี การแสดงละคร และภาพยนตร์ ภาษา และวรรณกรรม

(2) กิจกรรมท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น การเดินป่า กิจกรรมศึกษาธรรมชาติ กิจกรรม ถ่ายรูปธรรมชาติ บันทึกเทปวิดีโอ เทปเสียงธรรมชาติ กิจกรรมส่อง/ดูนก ดูผีเสื้อ กิจกรรมศึกษา หรือเที่ยวถ้ำ กิจกรรมศึกษาท้องฟ้าและดาราศาสตร์ กิจกรรมขี่จักรยานตามเส้นทางธรรมชาติ กิจกรรมปีน หรือไต่เขา กิจกรรมพักผ่อนด้วยเต็นท์ กิจกรรมเครื่องร่อนขนาดเล็ก เป็นต้น

(3) กิจกรรมท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ เช่น การท่องเที่ยวไปยังสวนสนุก สวนน้ำ สวนสัตว์ ธีมปาร์ค สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ ฯลฯ

(4) กิจกรรมท่องเที่ยวประเภทงานอีเวนต์ เช่น การชมกีฬา การเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และนานาชาติ กิจกรรมท่องเที่ยวในอุตสาหกรรมไมซ์ (MICE) ได้แก่ การประชุม (Meeting) การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล (Incentive) การประชุมนานาชาติ (Convention) การจัดงานแสดงสินค้าหรือนิทรรศการ (Exhibition) ฯลฯ

จากสถิติของกรมควบคุมโรคพบว่า ในปี พ.ศ. 2560 – 2562 เกิดอุบัติเหตุพลัดตกหน้าผา จำนวน 22 ครั้ง เสียชีวิตจำนวน 10 คน บาดเจ็บจำนวน 13 ราย และในช่วง 11 เดือนของปี พ.ศ. 2563 เกิดอุบัติเหตุพลัดตกหน้าผาจำนวน 8 ครั้ง เสียชีวิตจำนวน 6 คน บาดเจ็บ จำนวน 2 คน และจากรายงานข่าวของสื่อมวลชนพบว่ามีรายงานการเกิดอุบัติเหตุจากการใช้บริการด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย เช่น ในปี พ.ศ. 2559 จังหวัดเชียงใหม่มีนักท่องเที่ยวประสบอุบัติเหตุจากกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีความเสี่ยงทั้งสิ้น 10 กรณี

กรณีที่ 1 เกิดเมื่อวันที่ 2 มกราคม 2559 กรณีนักท่องเที่ยวได้วันหยุดประสูติเหตุระหว่างทำกิจกรรม ขับขี่รถ ATV กรณีที่ 2 กรณีนักท่องเที่ยวสัญชาติจีนตกช้างที่ปางช้างโชคชัย กรณีที่ 3 กรณีนักท่องเที่ยว สัญชาติจีนตกช้างที่ปางช้างแม่วาง กรณีที่ 4 กรณีนักท่องเที่ยวสัญชาติจีนเกิดอุบัติเหตุระหว่างทำกิจกรรม โหนสลิงที่กระรอกบิน กรณีที่ 5 กรณีนักท่องเที่ยวสัญชาติเยอรมันประสบอุบัติเหตุจากการเล่นน้ำ ที่แกรนด์แคนยอน กรณีที่ 6 กรณีนักท่องเที่ยวสัญชาติอังกฤษประสบอุบัติเหตุจากการเล่นน้ำ ที่แกรนด์แคนยอน กรณีที่ 7 กรณีนักท่องเที่ยวสัญชาติจีนประสบอุบัติเหตุขณะเล่นกิจกรรมโหนสลิง ที่สกายไลน์แอตเวนเจอร์ กรณีที่ 8 กรณีนักท่องเที่ยวสัญชาติเนเธอร์แลนด์ประสบอุบัติเหตุจากการเล่นน้ำ ที่แกรนด์แคนยอน กรณีที่ 9 กรณีนักท่องเที่ยวประสูติเหตุระหว่างทำกิจกรรมโหนสลิงที่สกายไลน์ แอตเวนเจอร์ และกรณีที่ 10 กรณีนักท่องเที่ยวสัญชาติไทย ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิตจากการกระโดดเล่นน้ำ ที่แกรนด์แคนยอน เป็นต้น





**2.2 อุบัติเหตุทางน้ำ** ครอบคลุมความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมท่องเที่ยวทุกกิจกรรมที่จัดขึ้นทางน้ำ เช่น

(1) กิจกรรมท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่ง ได้แก่ การลงเล่นน้ำ การดำน้ำ เครื่องเล่นทางน้ำ เรือคายัค-แคนู ฯลฯ

(2) กิจกรรมท่องเที่ยวทางลำน้ำ ได้แก่ การล่องแพ ล่องแก่ง ฯลฯ

จากสถิติของสถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พบว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562-2565 มีผู้เสียชีวิตและผู้บาดเจ็บรุนแรงจากแมงกะพรุนมีพิษในประเทศไทย จำนวน 10 คน และ 35 คน และจากรายงานข่าวของสื่อมวลชนพบว่า มีรายงานการเกิดอุบัติเหตุเป็นระยะ ๆ เช่น อุบัติเหตุครั้งใหญ่จากเหตุเรือพินิกส์ล่มที่จังหวัดภูเก็ต ในปี พ.ศ. 2561

### 3. มิติอาชญากรรม

ครอบคลุมความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวจากอาชญากรรมรวมถึงเหตุความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นในทุกขณะในการเดินทางท่องเที่ยว เช่น การทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกาย การปล้นจี้ชิงทรัพย์ ชิงรางวัล กระเป๋า การลักขโมย การขู่กรรโชกทรัพย์ การถูกล่อลวง การถูกหลอกลวงโดยแก๊งค์ต้มตุ๋น นักท่องเที่ยว การคุกคามทางเพศ อนาจาร ช่มชู้ เป็นต้น จากสถิติคดีอาญาความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งรวมถึงนักท่องเที่ยวด้วย ในปี พ.ศ. 2564 มีการรับแจ้งเหตุ จำนวน 13,738 คดี จับกุม จำนวน 13,121 คดี และผู้ต้องหา จำนวน 18,281 เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2562

ก่อนเกิดการระบาดของโรคโควิด-19 มีจำนวนการรับแจ้งเหตุจำนวน 16,573 ราย จับกุมจำนวน 15,207 คน และผู้ต้องหาจำนวน 19,434 คน พบว่าแม้จำนวนการรับแจ้งเหตุลดลง แต่จำนวนผู้ต้องหาเพิ่มขึ้น โดยเป็นคดีทำร้ายร่างกายมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ พยายามฆ่า ช่มชู้ กระทำชำเรา ฆ่าผู้อื่น เป็นต้น

### 4. มิติหลอกลวง

ครอบคลุมความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ที่เกิดจากการหลอกลวง ฉ้อโกง การเอารัดเอาเปรียบ เช่น การไม่ติดป้ายราคา ราคา/ปริมาณไม่ตรงป้าย ราคาสินค้าและบริการแพงเกินจริง สินค้าและบริการไม่มีคุณภาพ ตลอดจนการหลอกลวง ฉ้อโกง ผ่านทางช่องทางออนไลน์ จากสถิติของสำนักงานตำรวจแห่งชาติพบว่า ในปี พ.ศ. 2564 คดีอาญาความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ซึ่งรวมนักท่องเที่ยวด้วย พบว่ามีการรับแจ้งเหตุ จำนวน 46,635 ราย จับกุม จำนวน 39,984 คน และมีผู้ต้องหาจำนวน 54,370 คน เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2562 ก่อนเกิดการระบาดของโควิด-19 มีจำนวนการรับแจ้งเหตุ จำนวน 49,184 ราย จับกุม จำนวน 37,981 คน และผู้ต้องหา จำนวน 46,352 คน พบว่าแม้จำนวนการรับแจ้งเหตุลดลง แต่จำนวนผู้ต้องหาเพิ่มขึ้น โดยส่วนใหญ่เป็นคดีลักทรัพย์ รองลงมาเป็นคดีฉ้อโกง ยักยอกทรัพย์ ทำให้เสียทรัพย์ เป็นต้น นอกจากนี้จากสถิติคดีอาชญากรรมดิจิทัล 10 อันดับแรก พบว่า ในปี 2565 มีการเกิดเหตุจำนวน 129,739 ครั้ง มูลค่าความเสียหาย 75,089,294,644 บาท หลอกลวงซื้อขายสินค้า หลอกให้โอนเงิน เพื่อบริการที่ได้จากการทำกิจกรรม หลอกให้กู้เงินแต่ไม่ได้เงิน หลอกลวงทางโทรศัพท์เป็นขบวนการ (call center) หลอกลวงซื้อขายสินค้า (เป็นขบวนการ) เป็นต้น



## 5. มิติสุขภาพ

ครอบคลุมความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวอันเกิดจากโรคที่เกิดขึ้นในขณะเดินทางท่องเที่ยว เช่น โรคประจำตัว โรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจ การแพ้อาหาร เครื่องดื่ม หรือโรคติดเชื้อในระบบทางเดินอาหาร เช่น ท้องร่วง อาหารเป็นพิษ เป็นต้น จากสถิติของกรมควบคุมโรค พบว่า สถานการณ์โรคอาหารเป็นพิษ ในปี พ.ศ. 2566 ระหว่างวันที่ 1 มกราคม - 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 พบผู้ป่วย 6,185 ราย อัตราป่วย 9.35 ต่อประชากรแสนคน ไม่พบผู้เสียชีวิต กลุ่มอายุที่พบมากที่สุด 3 อันดับ คือ ช่วงอายุ 5-9 ปี ช่วงอายุ 0-4 ปี และช่วงอายุ 15-24 ปี โดยได้รับรายงานการระบาดของโรคอาหารเป็นพิษ 19 เหตุการณ์ มีผู้ป่วยตั้งแต่ 3-348 ราย สำหรับสถานการณ์โรคอุจจาระร่วงในปี พ.ศ. 2563 พบผู้ป่วย 802,637 ราย เสียชีวิต 4 ราย กลุ่มอายุที่พบมากที่สุด 3 อันดับ คือ เด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี รองลงมาคือผู้ที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไป และอายุ 25-34 ปี

## 6. มิติสาธารณสุข

ครอบคลุมความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวจากเหตุอุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย แผ่นดินไหว สึนามิ พายุฝนฟ้าคะนอง แผ่นดินถล่ม ไฟป่า น้ำป่าไหลหลาก เป็นต้น รวมถึง โรคระบาด และภัยความมั่นคง อันเกิดจากน้ำมือมนุษย์ เช่น การก่อการร้าย เหตุการณ์ความไม่สงบ การจลาจล การชุมนุมประท้วง สงครามกลางเมือง เหตุกราดยิง การวางระเบิด การบุกยึดสถานที่สำคัญ เป็นต้น จากสถิติของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พบว่า ในปี พ.ศ. 2564 เกิดอุทกภัยใน 29,099 หมู่บ้าน/ชุมชน ดินโคลนถล่ม 161 หมู่บ้าน/ชุมชน วาตภัย 15,994 หมู่บ้าน/ชุมชน อัคคีภัย 1,999 ครั้ง อาคารถล่ม 5 ครั้ง โรคระบาดสัตว์เกิดขึ้นจำนวนใน 27,819 หมู่บ้าน/ชุมชน สำหรับในเหตุของโรคระบาดที่ส่งผลให้เกิดผลกระทบ ต่อภาคการท่องเที่ยวอย่างรุนแรงในช่วงที่ผ่านมา ได้แก่ โควิด-19 จากสถิติของกระทรวงสาธารณสุข วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2566 มีจำนวนผู้ติดเชื้อสะสมในประเทศไทย นับตั้งแต่การระบาดในช่วงปลายปี พ.ศ. 2562 -2566 มีจำนวน 4,463,557 คน กำลังรักษาตัว จำนวน 34,056 คน หายแล้ว 4,399,358 คน เสียชีวิต 30,143 คน





#### 4. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว มีหลายฉบับที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

##### 1. พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522

มีสาระสำคัญในการควบคุม ดูแลการจราจร ให้เป็นไปตามกฎหมายและเกิดความปลอดภัย โดยกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้รถ ซึ่งต้องมีสภาพที่มั่นคงแข็งแรง ไม่ก่อให้เกิดอันตราย หรือทำให้เสื่อมเสียสุขภาพอนามัยแก่ประชาชน การใช้เสียงสัญญาณ ผู้ขับขี่จะใช้ได้เฉพาะเมื่อจำเป็นหรือป้องกันอุบัติเหตุเท่านั้น ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรและเครื่องหมายจราจรที่ได้ติดตั้งไว้ หรือทำให้ปรากฏในทาง หรือที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงให้ทราบ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถในขณะที่หย่อนความสามารถในอันที่จะขับ เมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น ขับรถในลักษณะกีดขวางการจราจร หรือโดยประมาทหรือน่าหวาดเสียว หรือใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ เว้นแต่การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่โดยใช้อุปกรณ์เสริมสำหรับการสนทนาโดยผู้ขับขี่ไม่ต้องถือหรือจับโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น รวมทั้งห้ามผู้ขับขี่เสพยาเสพติดให้โทษตามกฎหมาย ว่าด้วยยาเสพติดให้โทษหรือเสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

##### 2. พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

มีสาระสำคัญในการควบคุมการขนส่งโดยทางบกด้วยรถ รวมถึงการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งโดยรถขนาดเล็ก การขนส่งส่วนบุคคล การขนส่งระหว่างจังหวัด การขนส่งระหว่างประเทศ และการรับจัดการขนส่ง มีคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง ทำหน้าที่กำหนดลักษณะของการขนส่งประจำทางและการขนส่งไม่ประจำทาง กำหนดเส้นทาง จำนวนผู้ประกอบการขนส่ง และจำนวนรถสำหรับการขนส่ง รวมทั้งกำหนดอัตราค่าขนส่งและค่าบริการอย่างอื่นในการขนส่ง ผู้ประกอบการขนส่งจะต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน และต้องวางหลักทรัพย์ หรือสัญญาประกันภัย และค่าธรรมเนียมประกันภัยต่อนายทะเบียนกลาง เมื่อรถของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ร่างกายหรือชีวิตของบุคคลใดนอกจากความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งซึ่งเป็นเจ้าของรถที่ก่อให้เกิดความเสียหายจะต้องชดใช้ค่าใช้จ่ายเบื้องต้นให้แก่ผู้เสียหายหรือทายาท รถที่จะนำมาจดทะเบียนและเสียภาษีต้องผ่านการตรวจสอบสภาพจากพนักงานตรวจสอบสภาพ หรือจากสถานตรวจสอบสภาพรถที่ได้รับอนุญาต



### 3. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535

มีสาระสำคัญในการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ เจ้าของรถซึ่งใช้รถหรือมีรถไว้เพื่อใช้ ต้องจัดให้มีการประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัยโดยประกันภัยกับบริษัทประกันวินาศภัย จำนวนเงินเอาประกันภัยให้กำหนดตามชนิด ประเภทและขนาดของรถ แต่ต้องไม่น้อยกว่าจำนวนเงินที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ให้จัดตั้ง บริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด เพื่อให้บริการเกี่ยวกับการรับคำร้องขอ และการจ่ายค่าสินไหมทดแทนหรือเงินต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ผู้ประสบภัยจากรถที่บริษัทได้รับประกันภัยไว้ ให้บริษัทจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัยเมื่อได้รับคำร้องขอจากผู้ประสบภัย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

### 4. พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2556

มีสาระสำคัญในการควบคุมเรือกำปั่นตามประเภทที่เจ้าท่าประกาศกำหนด ให้เจ้าท่ามีอำนาจประกาศกำหนดทางเดินเรือและควบคุมการเดินเรือในเขตท่ากรุงเทพมหานคร และในแม่น้ำลำคลองเรือที่เดินในแม่น้ำลำคลอง ต้องใช้ความเร็วไม่เกินอัตราที่เจ้าท่ากำหนด และห้ามมิให้แล่นตัดหน้าเรือกลที่กำลังเดินขึ้นล่องอยู่ในระยะสองร้อยเมตร

### 5. พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497

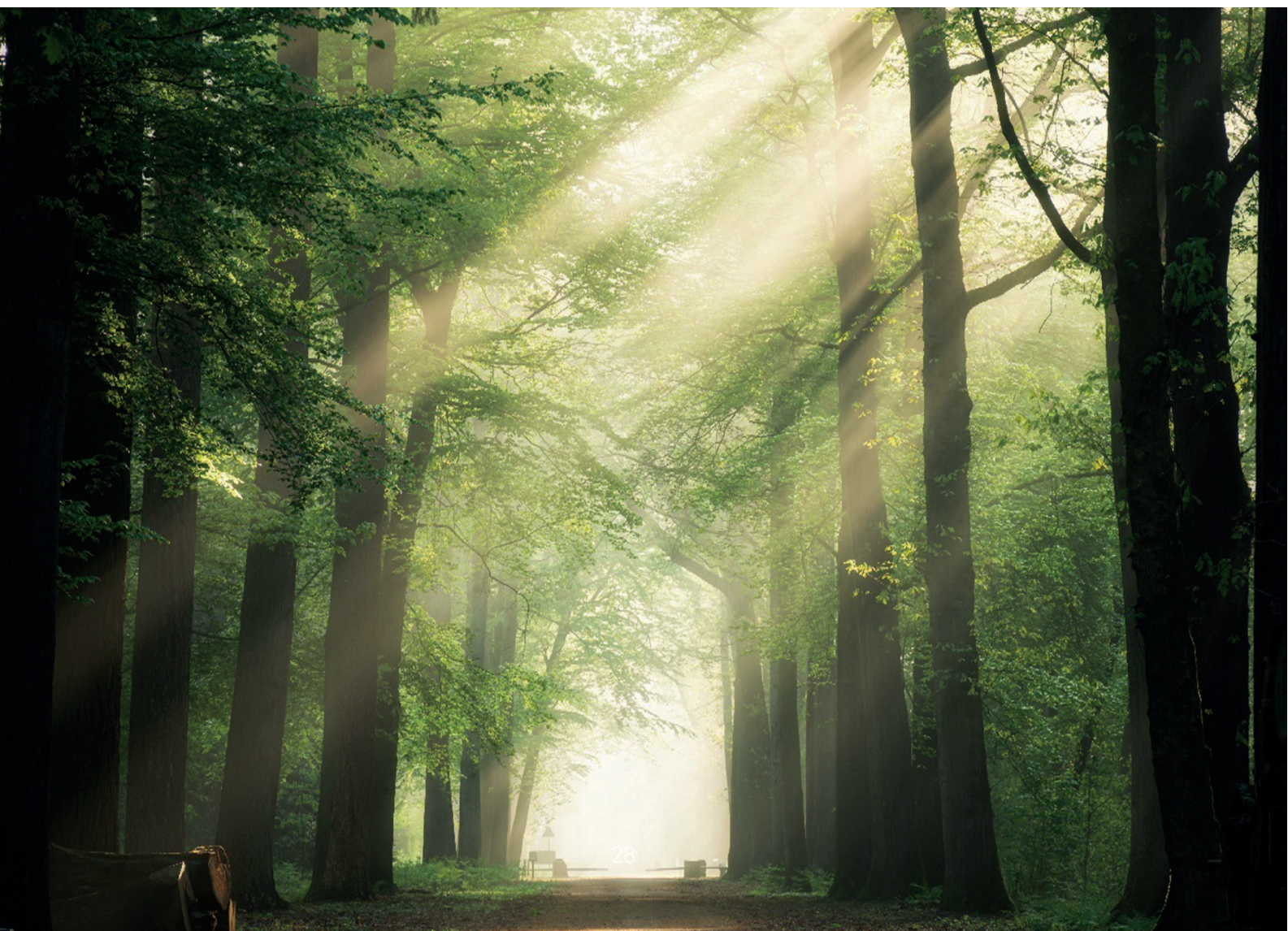
มีสาระสำคัญในการควบคุมอากาศยาน อากาศยานขนส่ง และอากาศยานส่วนบุคคล โดยมีคณะกรรมการการบินพลเรือน กำหนดนโยบายด้านการบินพลเรือนของประเทศ และพิจารณาอนุมัติแผนที่เกี่ยวข้องกับการบินพลเรือน ผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย อำนาจหน้าที่ออกข้อกำหนดเกี่ยวกับมาตรฐานอากาศยาน สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยมีหน้าที่และรับผิดชอบในการกำกับดูแลการบินพลเรือนของประเทศในเรื่องความปลอดภัยในการบินพลเรือน รวมถึงกำหนดเส้นทางการบิน เขตควบคุมการบิน บริเวณที่ใช้เป็นที่จอดหรือหยุดอากาศยานหรือยานพาหนะอย่างอื่น และการจัดการพื้นที่โดยรอบสนามบินและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศ อากาศยานต้องบินตามเส้นทางบินที่กำหนด ต้องจัดเก็บค่าโดยสารและค่าระวางตามพิกัดอัตรา ที่คณะกรรมการการบินพลเรือนอนุมัติ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้อากาศยานส่วนบุคคลในการเดินอากาศ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาต





## 6. พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562

มีสาระสำคัญในการสงวน อนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุง ดูแล และรักษาอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน ซึ่งมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดให้มีแผนการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติแต่ละแห่ง และให้หัวหน้าอุทยานแห่งชาติที่มีหน้าที่รับผิดชอบในอุทยานแห่งชาตินั้น ดำเนินการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติให้เป็นไปตามแผนการบริหารจัดการพื้นที่ดังกล่าว การห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการภายในอุทยานแห่งชาติ ที่จะทำให้เกิดเสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิม หรือกระทำการอื่นใด อันส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ การกำหนดให้บุคคลซึ่งเข้าไปในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้สั่งให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด การเรียกเก็บค่าบริการ หรือค่าตอบแทนเพื่อประโยชน์ในการรักษาสภาพ ความปลอดภัย ความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย การให้บริการ และการอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ การกำหนดแนวทางการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ กับทั้งมีบทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน





## 7. พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

มีสาระสำคัญในการควบคุมการก่อสร้างอาคารให้มีความมั่นคงแข็งแรง ความปลอดภัย การป้องกันอัคคีภัย และการอำนวยความสะดวกแก่การจราจร รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคาร มีอำนาจออกกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการก่อสร้างอาคาร ตลอดจนระบบการจัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของอาคาร เนื้อที่ช่องที่ว่างภายนอกอาคารหรือแนวอาคาร ระยะหรือระดับระหว่างอาคาร กับอาคารหรือเขตที่ดินของผู้อื่น พื้นที่หรือสิ่งก่อสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่พักจอดรถที่กลับริด และทางเข้าออกของรถ

## 8. พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. 2559

มีสาระสำคัญในการควบคุมสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ได้แก่ สปา และกิจการนวดเพื่อสุขภาพ หรือเพื่อเสริมความงาม ผู้ประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต้องได้รับใบอนุญาตและมีคุณสมบัติตามที่กำหนด เช่นเดียวกับผู้ดำเนินการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ต้องได้รับใบอนุญาต ผู้ให้บริการต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ได้รับวุฒิบัตรหรือประกาศนียบัตรด้านการบริการเพื่อสุขภาพที่ได้รับการรับรองจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ผู้รับอนุญาตประกอบกิจการ ต้องประกอบกิจการให้ตรงตามประเภทของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาต โดยปฏิบัติตามมาตรฐานด้านสถานที่ ความปลอดภัย และการให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพแต่ละประเภท รวมทั้งจัดทำทะเบียนประวัติผู้ดำเนินการและผู้ให้บริการ ห้ามผู้ประกอบการโฆษณาในลักษณะใช้ข้อความอันเป็นเท็จ โอ้อวดเกินความเป็นจริง ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับการให้บริการเพื่อสุขภาพ และมีลักษณะส่อไปในทางลามกอนาจาร หรือก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อาศัยในบริเวณใกล้เคียง ห้ามปล่อยปละละเลยให้มีการจำหน่ายหรือเสพเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือผลิตภัณฑ์ยาสูบ ในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือให้มีการนำอาวุธเข้าไปในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

## 9. พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551

มีสาระสำคัญในการควบคุมธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ โดยกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ต้องได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายนี้ และต้องจัดให้มีการประกันภัยสำหรับอุบัติเหตุให้กับนักท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ และผู้นำเที่ยวในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวและความรับผิดชอบ ผู้เป็นมัคคุเทศก์ต้องได้รับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์จากนายทะเบียน ผู้นำเที่ยวต้องขึ้นทะเบียน และมีเงื่อนไขการปฏิบัติหน้าที่ การแต่งกาย การรักษามารยาท และความประพฤติของผู้นำเที่ยว





แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทกมิต (พ.ศ. 2566 – 2570)

## 10. พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547

มีสาระสำคัญในการควบคุมผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรม ซึ่งต้องได้รับใบอนุญาตและมีคุณสมบัติตามที่กำหนด ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม ต้องจัดให้มีป้ายชื่อโรงแรมตามที่กฎหมายกำหนด ติดไว้หน้าโรงแรม แสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายในโรงแรม จัดให้มีเลขที่ประจำห้องพัก ติดไว้ที่หน้าห้องพักทุกห้อง จัดให้มีเอกสารแสดงอัตราค่าที่พักไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายในโรงแรม จัดให้มีแผนผังแสดงทางหนีไฟไว้ในแต่ละชั้นของโรงแรมและห้องพักทุกห้อง ดูแลรักษาความสะอาด ด้านสุขลักษณะและอนามัยของโรงแรม ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข และคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข ดูแลรักษาสภาพของโรงแรมให้มีความมั่นคงแข็งแรง และระบบการป้องกันอัคคีภัย ผู้จัดการมีหน้าที่จัดทำบันทึกรายการเกี่ยวกับผู้พักและจำนวนผู้พักในแต่ละห้องลงในบัตรทะเบียน ผู้พักทันทีที่มีการเข้าพักที่มีการลงลายมือชื่อของผู้พักไว้





### 11. พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509

มีสาระสำคัญในการควบคุมสถานบริการ ผู้ขออนุญาตตั้งสถานบริการ ต้องมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด อาคารสถานที่ขออนุญาตจัดตั้งสถานบริการ ต้องไม่อยู่ใกล้เขตวัด สถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา โรงเรียนหรือสถานศึกษา โรงพยาบาล สถานพยาบาลที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน และไม่อยู่ย่านที่ประชาชนอยู่อาศัย ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการต้องจัดทำประวัติของพนักงานก่อนเริ่มเข้าทำงาน ห้ามผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการรับพนักงานที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ห้ามมิให้มีการจำหน่ายสุราหรือปล่อยปละละเลยให้มีผู้มีอาการเมาจนประพาดวิญวณ หรือครองสติไม่ได้เข้าไปหรืออยู่ในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ ห้ามมิให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการ ห้ามมิให้มีการนำอาวุธเข้าไปในสถานบริการ และห้ามมิให้ปล่อยให้ผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ ที่ไม่ได้ทำงานในสถานบริการเข้าไปในสถานบริการนั้น ๆ ส่วนสถานบริการต้องมีมาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนดทั้งมาตรฐานสถานที่ มาตรฐานผู้ดำเนินการกิจการ มาตรฐานผู้ให้บริการ และมาตรฐานความปลอดภัย

### 12. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

มีสาระสำคัญในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมหรือกำกับดูแลสำหรับกิจการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อสภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน โดยกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับบริเวณที่หรือทางสาธารณะหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตห้ามจำหน่ายหรือซื้อสินค้าโดยเด็ดขาด ห้ามจำหน่ายสินค้าบางชนิด บางเวลา หรือเป็นเขตห้ามจำหน่ายสินค้าโดยวิธีการจำหน่ายในลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการจำหน่ายสินค้าในบริเวณนั้นได้

### 13. พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558

มีสาระสำคัญให้มีคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติกำหนดนโยบาย และแนวทางในการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ เพื่อให้คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดและกรุงเทพมหานครดำเนินการในกรณีที่มีโรคติดต่ออันตราย หรือโรคระบาด ให้ผู้พบเห็นแจ้งต่อเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ และเจ้าพนักงานมีอำนาจในการให้ผู้สัมผัสโรคมารับการตรวจหรือรักษา ให้ผู้ที่มีความเสี่ยงมารับการเสริมคุ้มกันโรค และให้มีการกำจัดแหล่งติดโรคเพื่อป้องกันการแพร่ของโรคได้





## 5. นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับความปลอดภัยนักท่องเที่ยว

ประเด็นด้านความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวได้ปรากฏในยุทธศาสตร์และแผนต่าง ๆ ที่กำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยได้ตระหนักและให้ความสำคัญในประเด็นดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องขับเคลื่อนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายต่อไป โดยมีนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับความปลอดภัยนักท่องเที่ยวดังต่อไปนี้

### 1. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) เป็นสิ่งที่จะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

### รูปภาพที่ 2-1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี





การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- 1) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
- 2) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- 3) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- 4) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- 5) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- 6) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติบนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่

1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่

2) “ปรับปรุงปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคตผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต

3) “สร้างคุณค่าใหม่ ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคตบนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปรุงปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลกควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน



ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันจึงกำหนดแนวทางการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนากลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคตที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรมและบริการและการท่องเที่ยว โดยเฉพาะด้านการสร้างขีดความสามารถของประเทศ ในด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อมุ่งสู่การเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวทั่วโลกอย่างยั่งยืน โดยมุ่งพัฒนาปัจจัยสนับสนุนต่าง ๆ ทั้งในส่วนของการสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยี และโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เพื่ออำนวยความสะดวก และลดต้นทุนในการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินทุน บุคลากร และเชื่อมโยงประเทศไทยกับประชาคมโลก และรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสู่อนาคต โดยแบ่งออกเป็น 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่

- 1) การเกษตรสร้างมูลค่า
- 2) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
- 3) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว
- 4) โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก
- 5) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

**ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว** ได้แก่ ประเด็นยุทธศาสตร์สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลก ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับและเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง มุ่งพัฒนาธุรกิจด้านการท่องเที่ยวให้มีมูลค่าสูงเพิ่มมากยิ่งขึ้น ด้วยอัตลักษณ์และวัฒนธรรมไทย และใช้ประโยชน์จากข้อมูลและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างสรรค์คุณค่าทางเศรษฐกิจและความหลากหลายของการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับทิศทางและแนวโน้มของตลาดยุคใหม่ โดยการสร้างและใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการส่งเสริมการตลาด การดูแลความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวทุกกลุ่ม รวมถึงคนพิการและผู้สูงอายุ การใช้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวให้เอื้อต่อผลิตภัณฑ์ชุมชนและเศรษฐกิจต่อเนื่อง พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเดิมและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะโดยคำนึงถึงศักยภาพของแต่ละพื้นที่ การส่งเสริมการท่องเที่ยวพำนักระยะยาว ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบนิเวศ และทรัพยากรที่เอื้อต่อการเติบโตของการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ เพื่อกระจายโอกาสในการสร้างรายได้ไปสู่ชุมชนและเมืองอย่างทั่วถึง และยั่งยืน และพัฒนาการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวไทยกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาค เพื่อการเป็นแม่เหล็กดึงดูดนักท่องเที่ยวอย่างประทับใจตลอดการท่องเที่ยวจนเกิดการท่องเที่ยวซ้ำและแนะนำต่อไป



## 2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นแผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ โดยเป็นแผนระดับที่ 2 ที่ได้มีการถ้อยระดับเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 6 ด้านมากำหนดประเด็นการพัฒนา เพื่อให้ทุกหน่วยงานของรัฐสามารถนำไปแปลงใช้สู่การปฏิบัติร่วมกันอย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทฯ เพื่อบรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างเป็นรูปธรรม และส่งผลให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

### แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย 23 ประเด็น ได้แก่

- (1) ความมั่นคง
- (2) การต่างประเทศ
- (3) การเกษตร
- (4) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
- (5) การท่องเที่ยว
- (6) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ
- (7) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล
- (8) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่
- (9) เขตเศรษฐกิจพิเศษ
- (10) การปรับเปลี่ยน ค่านิยม และวัฒนธรรม
- (11) ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- (12) การพัฒนาการเรียนรู้
- (13) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
- (14) ศักยภาพการศึกษา
- (15) พลังทางสังคม
- (16) เศรษฐกิจฐานราก
- (17) ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม
- (18) การเติบโตอย่างยั่งยืน
- (19) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
- (20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ
- (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (22) กฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม
- (23) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม





แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทกมิต (พ.ศ. 2566 – 2570)

## รูปภาพที่ 2-2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ



ต่อมาได้มีการมีแก้ไขเพิ่มเติมแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติให้มีความสอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ในการพัฒนาประเทศ และมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ในปี พ.ศ. 2566



**แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (5) การท่องเที่ยว (พ.ศ. 2566 – 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)** ได้ให้ความสำคัญกับการรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวระดับโลก จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งระบบ มุ่งเน้นนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพ สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว และมุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวในสาขาที่มีศักยภาพ แต่ยังคงรักษาจุดเด่นของประเทศด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม อัตลักษณ์ความเป็นไทย ตลอดจนให้คุณค่ากับสิ่งแวดล้อมไว้ได้ ทั้งนี้ การกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะ 20 ปี ในระยะแรกให้ความสำคัญกับการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง วางรากฐานด้านการท่องเที่ยวที่เน้นมาตรฐานและคุณภาพระดับสากล สิ่งสำคัญที่สุดคือการสร้างความเชื่อมั่นในเรื่องความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว การบังคับใช้กฎหมายให้เกิดความปลอดภัย และไม่ให้นักท่องเที่ยวถูกเอารัดเอาเปรียบ แล้วจึงกระจายการท่องเที่ยวทั้งในมิติของพื้นที่ และรายได้สู่ชุมชน ตลอดจนการให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายสูงสุดของการท่องเที่ยวในการเป็นเครื่องมือในการลดความเหลื่อมล้ำของสังคมไทย โดยแผนแม่บทด้านการท่องเที่ยวประกอบด้วย 6 แผนย่อย ดังนี้

1) การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม สร้างสรรค์คุณค่าสินค้าและบริการการท่องเที่ยว มุ่งเน้นการใช้องค์ความรู้และนวัตกรรม ผสานกับจุดแข็งในด้านความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และวิถีชีวิต เพื่อสร้างคุณค่าให้กับสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว ที่ตอบสนองพฤติกรรม ความต้องการนักท่องเที่ยว และสร้างทางเลือกของประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้กับนักท่องเที่ยว

2) การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ส่งเสริมให้ไทยเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ครอบคลุมการจัดประชุมและนิทรรศการ การจัดงานแสดงสินค้า การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นรางวัล การจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา รวมถึงการพักผ่อนระหว่างหรือหลังการประกอบธุรกิจหรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นการดึงดูดกลุ่มนักท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจและนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ อีกทั้งส่งเสริมให้การจัดงานธุรกิจและกิจกรรมต่าง ๆ เป็นการสนับสนุนการพัฒนา กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ เป็นเวทีแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่นำไปสู่การสร้างสรรค์ นวัตกรรม รวมถึงการสร้างเวทีเจรจาการค้าและการลงทุนของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมาย



3) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย พัฒนาและยกระดับคุณภาพการให้บริการ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้ได้มาตรฐานระดับสากล ทั้งคุณภาพของสถานประกอบการและคุณภาพของผู้ให้บริการที่มีทักษะและความเชี่ยวชาญ ให้ความสำคัญเรื่องความสะอาดและความปลอดภัยในสถานประกอบการ ซึ่งครอบคลุมการให้บริการในธุรกิจสปา และบริการเสริมความงาม นวดแผนไทย โยคะ การดูแลผู้สูงอายุ สถานพักฟื้นเพื่อการฟื้นฟูสุขภาพและการผ่อนคลาย การสร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพรูปแบบใหม่บนพื้นฐานของทรัพยากรที่มีศักยภาพ ในการบำบัด ฟื้นฟู รักษาสุขภาพ การพัฒนาระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ด้านแพทย์แผนไทยให้มีมาตรฐานระดับสากล และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ โดยการวิจัยพัฒนานวัตกรรมต่อยอดให้เกิดสินค้าใหม่ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ พร้อมสร้างความเชื่อมั่นของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์การแพทย์แผนไทย การส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวทางการแพทย์ที่ไทยมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อสร้างการรับรู้ อย่างแพร่หลายในตลาดกลุ่มเป้าหมายหรือกลุ่มตลาดที่มีความสนใจเฉพาะด้าน

4) การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำให้เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการท่องเที่ยวไทย เป็นแหล่งสร้างรายได้ใหม่ให้กับประเทศ โดยคำนึงถึงความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยว และการมีส่วนร่วมของชุมชน ครอบคลุมการท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่ง และการท่องเที่ยวในลุ่มน้ำสำคัญ โดยการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวทางน้ำให้ได้มาตรฐาน ตลอดจนการบริหารจัดการท่าเรือทั้งในเรื่องความสะอาด และมาตรฐานด้านความปลอดภัย มีการพัฒนาและปรับปรุงปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวทางน้ำในทุภูมิ เช่น ความปลอดภัยในการเดินทาง การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกในการเดินทางข้ามแดนของบุคคลและตัวเรือและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว โดยเน้นการพัฒนาบุคลากรที่มีความถนัดเฉพาะทางเพื่อรองรับภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำ

5) การท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค ยกอันดับให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงเส้นทาง การท่องเที่ยวภายในภูมิภาคอาเซียน โดยใช้ประโยชน์จากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ แผนการลงทุนพัฒนาโครงข่ายคมนาคมทั้งทางถนน ราง น้ำ และอากาศ และกรอบความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวภายในประเทศ อนุภูมิภาค และอาเซียน บนฐานอัตลักษณ์เดียวกัน เพื่อส่งเสริมให้เป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวร่วมกัน



6) การพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว โดย (1) การยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว และป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกมิติ รวมถึงคุณภาพมาตรฐานของสินค้า บริการและสิ่งแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของนักท่องเที่ยว โดยอาศัยเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคีที่เกี่ยวข้องและอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวทั่วประเทศ การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ทั้งชายหาด ชายฝั่งทะเล เกาะ และหมู่เกาะ แหล่งวัฒนธรรม และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น เพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกรูปแบบ และการท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล โดยคำนึงถึงความยั่งยืนของการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการแบบบูรณาการอย่างเป็นองค์รวม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว การพัฒนาชุมชน ผู้ประกอบการ และบุคลากรด้านการท่องเที่ยวทุกภาคส่วนให้มีความพร้อม ในการรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน และประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ และการส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ที่ดีด้านการท่องเที่ยวของไทย และสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยว การพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยว และการพัฒนาฐานข้อมูลกลางด้านการท่องเที่ยว เพื่อการวางแผน การกำหนดนโยบาย และการอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว

**แผนแม่บทย่อยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว**  
ได้แก่ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว โดยเกี่ยวข้องกับเป้าหมายนักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น ซึ่งมีตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย คือ อันดับการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยว ด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ไม่เกิน 50 ภายใน 2570 และเกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาที่ 1) ยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว และป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกมิติ รวมถึงคุณภาพมาตรฐานของสินค้า บริการและสิ่งแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของนักท่องเที่ยว โดยอาศัยเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคี ที่เกี่ยวข้องและอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวทั่วประเทศ





ตารางที่ 2-4 เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว

| เป้าหมาย                                             | ตัวชี้วัด                                                                                               | ค่าเป้าหมาย       |                   |                   |
|------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
|                                                      |                                                                                                         | ปี<br>2566 - 2570 | ปี<br>2571 - 2575 | ปี<br>2576 - 2580 |
| นักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น | การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว (อันดับของโลก ภายในปี 2570/2575/2580) | ไม่เกิน<br>50     | ไม่เกิน<br>45     | ไม่เกิน<br>40     |

### 3. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 จึงได้กำหนดจุดหมายการพัฒนา จำนวน 13 ประการ ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ ‘เป็น’ มุ่งหวังจะ ‘มี’ หรือต้องการจะ ‘ขจัด’ เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” และการบรรลุเป้าหมายหลักในช่วงระยะเวลา 5 ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 โดยจุดหมายการพัฒนาทั้ง 13 ประการมีที่มาจากการประเมินโอกาสและความเสี่ยงของไทยในการพัฒนาประเทศภายใต้กรอบของยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งได้มีการพิจารณาถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับโลก สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 รวมถึงผลการพัฒนาในประเทศในระยะเวลาที่ผ่านมา

ทั้งนี้ หุดมจุดหมายการพัฒนาที่กำหนดขึ้นเป็นประเด็นที่มีลักษณะเชิงบูรณาการ ซึ่งสามารถนำไปสู่การพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปพร้อม ๆ กัน ทำให้จุดหมายแต่ละประการสามารถสนับสนุนเป้าหมายหลักได้มากกว่าหนึ่งข้อ โดยจุดหมายทั้ง 13 ประการ แบ่งออกได้เป็น 4 มิติ โดยในแต่ละมิติมีหลายจุดหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยหรือความเสี่ยงในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว



**1) มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย**

หมวดหมู่ที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

หมวดหมู่ที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ 3 ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก

หมวดหมู่ที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง

หมวดหมู่ที่ 5 ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญ  
ของภูมิภาค

หมวดหมู่ที่ 6 ไทยเป็นฐานการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่สำคัญของโลก

**2) มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม**

หมวดหมู่ที่ 7 ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง  
และสามารถแข่งขันได้

หมวดหมู่ที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เดิบดีได้อย่างยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคม  
ที่เพียงพอ เหมาะสม

**3) มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**

หมวดหมู่ที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

หมวดหมู่ที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติ  
และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

**4) มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ**

หมวดหมู่ที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนา  
แห่งอนาคต

หมวดหมู่ที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน



แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทกมิตติ (พ.ศ. 2566 – 2570)

## แผนภาพที่ 2-12 ความเชื่อมโยงระหว่างหมวดหมู่การพัฒนา กับเป้าหมายหลัก

| 1. การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 2. การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 3. การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 4. การเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืน                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 5. การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>1 เกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง</li> <li>2 การท่องเที่ยวเน้นคุณภาพและความยั่งยืน</li> <li>3 การผลิตยานยนต์ไฟฟ้า</li> <li>4 การแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง</li> <li>5 ประสิทธิภาพการลงทุนและโลจิสติกส์</li> <li>6 อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ</li> <li>7 SMEs ที่เข้มแข็งแข่งขันได้</li> <li>8 พื้นที่และเมืองอัจฉริยะ</li> <li>10 เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>1 เกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง</li> <li>2 การท่องเที่ยวเน้นคุณภาพและความยั่งยืน</li> <li>3 การผลิตยานยนต์ไฟฟ้า</li> <li>4 การแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง</li> <li>5 ประสิทธิภาพการลงทุนและโลจิสติกส์</li> <li>6 อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ</li> <li>7 SMEs ที่เข้มแข็งแข่งขันได้</li> <li>8 พื้นที่และเมืองอัจฉริยะ</li> <li>9 ความยากจนข้ามรุ่นและความคุ้มครองทางสังคม</li> <li>12 กำลังคนสมรรถนะสูง</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>4 การแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง</li> <li>5 ประสิทธิภาพการลงทุนและโลจิสติกส์</li> <li>7 SMEs ที่เข้มแข็งแข่งขันได้</li> <li>8 พื้นที่และเมืองอัจฉริยะ</li> <li>9 ความยากจนข้ามรุ่นและความคุ้มครองทางสังคม</li> <li>10 เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ</li> <li>12 กำลังคนสมรรถนะสูง</li> <li>13 ภาครัฐที่ทันสมัยมีประสิทธิภาพ</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>1 เกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง</li> <li>2 การท่องเที่ยวเน้นคุณภาพและความยั่งยืน</li> <li>3 การผลิตยานยนต์ไฟฟ้า</li> <li>5 ประสิทธิภาพการลงทุนและโลจิสติกส์</li> <li>8 พื้นที่และเมืองอัจฉริยะ</li> <li>10 เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ</li> <li>11 ภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>1 เกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง</li> <li>4 การแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง</li> <li>6 อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ</li> <li>8 พื้นที่และเมืองอัจฉริยะ</li> <li>10 เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ</li> <li>11 ภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ</li> <li>13 ภาครัฐที่ทันสมัยมีประสิทธิภาพ</li> </ul> |

หมวดหมู่ที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน  
ประกอบด้วยกลยุทธ์การพัฒนา ดังนี้

- กลยุทธ์ที่ 1 การส่งเสริมการพัฒนากิจกรรรม สินค้า และบริการ การท่องเที่ยวมูลค่าเพิ่มสูง
- กลยุทธ์ที่ 2 การส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพรองรับนักท่องเที่ยวทั่วไป
- กลยุทธ์ที่ 3 การยกระดับบริการและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาดสากล
- กลยุทธ์ที่ 4 การสนับสนุนการพัฒนาทักษะและศักยภาพของบุคลากรในภาคการท่องเที่ยว
- กลยุทธ์ที่ 5 การปรับปรุงกฎหมาย/กฎระเบียบ และขั้นตอนที่ล่าสมัยและเป็นอุปสรรคต่อการทำธุรกิจ และการขอใบอนุญาตของผู้ประกอบการรายย่อย
- กลยุทธ์ที่ 6 การพัฒนาระบบข้อมูลการท่องเที่ยวให้เป็นระบบการท่องเที่ยวอัจฉริยะ ที่นักท่องเที่ยวผู้ประกอบการ และภาครัฐ สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ง่าย



**ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว มีดังนี้**  
เป้าหมายที่ 1 การท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น

ตัวชี้วัดที่ 1.2 อันดับดัชนีขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยวดีขึ้น โดยมีอันดับรวมไม่สูงกว่าอันดับที่ 25 ด้านความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัยไม่สูงกว่าอันดับที่ 50 ด้านความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมไม่สูงกว่าอันดับที่ 50 ด้านสุขภาพและสุขอนามัยไม่สูงกว่าอันดับที่ 50 และ ด้านทรัพยากรทางวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ไม่สูงกว่าอันดับที่ 25

กลยุทธ์ที่ 3 การยกระดับบริการและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาดสากล

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 สนับสนุนการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนตามแนวคิด BCG โดยพัฒนาระบบการจัดการพื้นที่และแหล่งท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ และการสนับสนุนการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า หรือมาตรการอื่น ๆ เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคการท่องเที่ยว เป็นต้น

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 ปรับปรุงการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยวและสถานประกอบการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยเฉพาะด้านความปลอดภัย ความสะอาด ความเป็นธรรม และการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เช่น มาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัยตามวิถีการท่องเที่ยวแนวใหม่ เพื่อมุ่งสู่การท่องเที่ยวคุณภาพสูง รวมทั้งมาตรฐานการท่องเที่ยวสีขาว โดยต้องมีการปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพทั้งขั้นพื้นฐานและขั้นสูงของสถานประกอบการและธุรกิจรายย่อยด้านการท่องเที่ยวที่แบ่งตามระดับของการให้บริการอย่างเหมาะสม ตลอดจนสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการเข้าสู่กระบวนการพร้อมผลักดันให้หน่วยงานภาครัฐ และเอกชนสนับสนุนผู้ประกอบการที่ได้รับรองมาตรฐาน





#### 4. แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 – 2570)

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้กำหนดแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 – 2570) มีสาระสำคัญในการให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงทุกรูปแบบ และพร้อมที่จะเติบโตอย่างยั่งยืน ประกอบกับการสร้างความเข้มแข็ง จากภายใน มุ่งส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ พัฒนาการท่องเที่ยวให้มีความทันสมัยผ่านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรม การยกระดับบุคลากรและผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ให้มีคุณภาพ เข้าใจ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับบริบทของการท่องเที่ยววิถีใหม่ (New Normal) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฟื้นตัวจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ตลอดจนการให้ความสำคัญกับการบูรณาการร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งในภาครัฐภาคเอกชน ภาคท้องถิ่น และภาคประชาชน โดยมีคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ และเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นกลไกในการขับเคลื่อนและพัฒนาการท่องเที่ยวของไทย เพื่อให้สามารถใช้เป็นกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่วิสัยทัศน์และเป้าหมายได้อย่างแท้จริง

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 – 2570) ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญกับการพลิกฟื้นการท่องเที่ยวไทยเพื่ออนาคตที่ดีกว่าสำหรับทุกคน (Building Forward a Better Tourism For All) โดยคำนึงถึงประโยชน์ของ 3 กลุ่มหลัก ดังต่อไปนี้

**1) ประชาชน (People) :** การท่องเที่ยวไทยจะมุ่งเน้นไปที่ผลกระทบเชิงบวกต่อสังคม (Social Impact) ที่ประชาชนไทยและนักท่องเที่ยวจะได้รับประโยชน์ร่วมกัน คือเรื่องความสะอาด ปลอดภัย และการได้รับมาตรฐานการท่องเที่ยว การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมให้มีความเชื่อมโยงและยกระดับสาธารณสุขภาคให้มีคุณภาพตลอดเส้นทาง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย รวมไปถึงการใช้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวจากศูนย์ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว (One – Stop Tourism Database) เพื่อนำไปพัฒนาการท่องเที่ยวต่อไป

**2) รายได้ (Profits) :** การท่องเที่ยวไทยยังคงมุ่งเน้นไปที่ผลกระทบทางเศรษฐกิจ (Economic Impact) มุ่งเน้นไปที่การดึงดูดนักท่องเที่ยวคุณภาพสูงจากหลากหลายประเทศอย่างสมดุล โดยพัฒนาการตลาดการท่องเที่ยวไทยให้มีความล้ำสมัย ส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลายและมีศักยภาพ และสร้างประสบการณ์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวให้น่าประทับใจ มีคุณค่า อีกทั้งมุ่งเน้นไปที่การลดการรั่วไหลของรายได้จากการท่องเที่ยว และการกระจายความเจริญจากการท่องเที่ยวไปยังทุกพื้นที่ทั่วประเทศไทย รวมไปถึง การให้ความสำคัญแก่การฟื้นฟูและส่งเสริมภาคการผลิตในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้กลับมามีขีดความสามารถในการแข่งขันระดับโลก

**3) ความยั่งยืน (Planet) :** การท่องเที่ยวไทยจะมีส่วนช่วยในการรักษาความอุดมสมบูรณ์ของสิ่งแวดล้อมและการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม (Environmental & Cultural Impact) โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการบริหารจัดการจำนวนนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ และต่อยอดทรัพยากรสินทางวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ไทยให้เข้ากับยุคสมัยอย่างยั่งยืน



## เป้าหมายของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 – 2570)

### เป้าหมายหลัก

- 1) การท่องเที่ยวไทยมีความเข้มแข็งและสมดุล (Resilience & Re-balancing Tourism)
- 2) การยกระดับความเชื่อมโยงและโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว (Connectivity)
- 3) การสร้างความเชื่อมั่นและมอบประสบการณ์ท่องเที่ยวคุณค่าสูง (Entrusted Experience)
- 4) การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Development)

### เป้าหมายรอง

- 1) การพัฒนาปัจจัยสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพสูงสำหรับทุกคน (Supporting Elements)
- 2) เทคโนโลยีดิจิทัลและโครงสร้างพื้นฐานด้านข้อมูลพร้อมส่งเสริมการท่องเที่ยว (ICT Readiness)
- 3) ความพร้อมในการรับมือและจัดการกับความเสี่ยงทุกรูปแบบอยู่เสมอ (Risk Readiness)

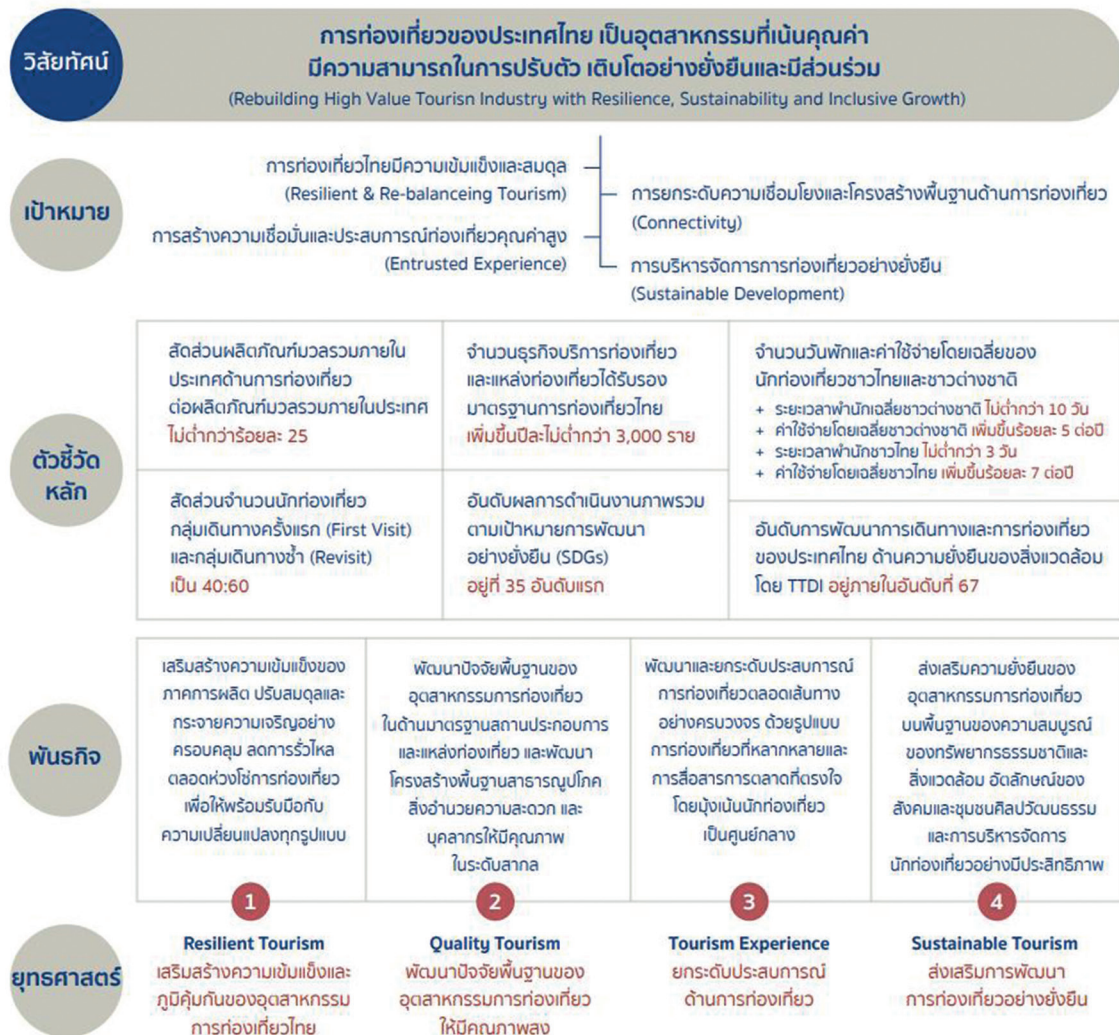
### ยุทธศาสตร์การพัฒนา

- 1) ยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย (Resilient Tourism)
- 2) ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาปัจจัยพื้นฐานของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพสูง (Quality Tourism)
- 3) ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยว (Tourism Experience)
- 4) ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism)



แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทศวรรษที่ 3 (พ.ศ. 2566 – 2570)

## แผนภาพที่ 2-13 แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 – 2570)



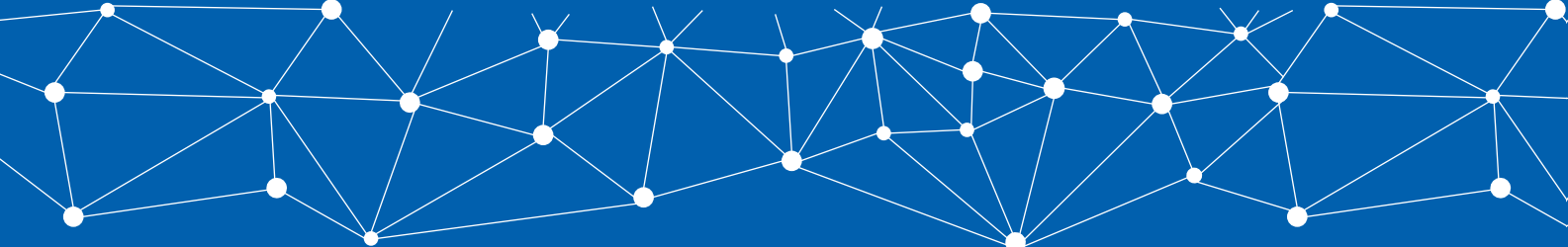
ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว คือ ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาปัจจัยพื้นฐานของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มีคุณภาพสูง (Quality Tourism) ด้วยการพัฒนาความปลอดภัย สุขอนามัย และมาตรฐานการท่องเที่ยวตลอดเส้นทางท่องเที่ยว เพื่อสร้างความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยว (Global Standardization) ยกระดับและรักษามาตรฐานความสะอาดและสุขอนามัย ตลอดเส้นทางและเป้าหมายปลายทาง เพื่อสร้างความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยว (Hygiene and Wellness) พัฒนาและบังคับใช้มาตรฐานความปลอดภัย รวมถึงกำกับดูแลนักท่องเที่ยวตลอดการท่องเที่ยวเพื่อให้ได้รับสินค้าและบริการอย่างปลอดภัย (Tourist Safety) และควบคุม ดูแลและสนับสนุนการขึ้นทะเบียนมาตรฐานเพื่อการท่องเที่ยวทุกประเภทอย่างสม่ำเสมอ และปรับปรุงทบทวนให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน (Reviewing and Enforcing Stringent Standards)

# บทที่ 3

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง  
ของนักท่องเที่ยวในทุกมิติ  
(พ.ศ. 2566 – 2570)







## วิสัยทัศน์

“นักท่องเที่ยวมีความเชื่อมั่นในความปลอดภัยของการท่องเที่ยวไทย”

## พันธกิจ

- (1) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยว มีเครือข่ายการดำเนินงานร่วมกันของทุกภาคส่วน รวมทั้งพัฒนากลไกและเครื่องมือในการจัดการความเสี่ยง สามารถป้องกันภัยและแก้ไขปัญหาที่กระทบต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวได้ทัน่วงที ยกระดับให้เกิดความเข้มแข็งทั้งระบบ
- (2) พัฒนาศักยภาพของบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่กระทบต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวได้
- (3) พัฒนาให้โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัยในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน สามารถป้องกันภัย ลดความเสี่ยงและผลกระทบจากความเสียหายได้
- (4) พัฒนาและเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวให้สามารถใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยง รวมทั้งสื่อสารให้ทราบถึงภัยผ่านการเผยแพร่ข้อมูล มาตรการและแจ้งเตือนภัยอย่างทั่วถึง

## วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อให้มีกระบวนการบริหารจัดการความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวทุกมิติ มีแนวทางที่เป็นมาตรฐานเดียวกันและมีความพร้อมในการปฏิบัติที่เป็นระบบและต่อเนื่อง
- (2) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวในทุกมิติ ลดโอกาสและผลกระทบเชิงลบที่อาจจะเกิดขึ้นต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย

## เป้าหมายและตัวชี้วัด

| เป้าหมาย                                                                                                              | ตัวชี้วัด                                                                                                                              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| (1) ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวอยู่ในอันดับที่ดีขึ้น | (1) ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวอยู่ในอันดับ 1 ใน 50 ภายในปี พ.ศ. 2570 |
| (2) ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยผ่านเกณฑ์คุณภาพหรือมาตรฐานด้านความปลอดภัยเพิ่มขึ้น                           | (2) จำนวนที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวที่ผ่านเกณฑ์คุณภาพหรือมาตรฐานด้านความปลอดภัย                                      |
| (3) การเกิดอุบัติเหตุและอาชญากรรมของนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลง                                                         | (3) อัตราการเกิดอุบัติเหตุและอาชญากรรมต่อจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลง                                                                |
| (4) ความพึงพอใจในด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น                                                             | (4) ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยวประเทศไทยดีขึ้น                                                |

# ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

การบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพ





## ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

### การบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย มีผู้ที่อยู่ในห่วงโซ่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมากมายทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยแต่ละหน่วยงานมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานที่แตกต่างกัน การส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการร่วมกันของทุกฝ่ายจะส่งผลให้มีกระบวนการทำงานที่ชัดเจน การแลกเปลี่ยนและบริหารจัดการองค์ความรู้ ทรัพยากร งบประมาณ และการมีกฎหมายที่เข้มงวดเป็นเครื่องมือให้สามารถดำเนินงานได้สะดวกรวดเร็ว ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันเหตุและลดความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว รวมถึงสามารถตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือนักท่องเที่ยวได้ทันเวลาที่ ส่งผลให้การบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวมีความเข้มแข็งอย่างเป็นระบบ

#### เป้าหมาย

- (1) มีศูนย์ประสานงานการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวในภาวะฉุกเฉิน
- (2) มีแผนเผชิญเหตุในพื้นที่
- (3) มีการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

#### กลยุทธ์

##### กลยุทธ์ที่ 1.1 พัฒนากลไกการบูรณาการการทำงานด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

- แนวทางที่ 1.1.1 : จัดตั้งศูนย์ประสานงานการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวในภาวะฉุกเฉิน
  - 1) จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินด้านการท่องเที่ยว (Tourism Emergency Operations Center : TEOC) และคณะกรรมการบริหารสถานการณ์ฉุกเฉินด้านการท่องเที่ยว (Tourism Emergency Management Committee: TEMC) เพื่อรับผิดชอบสั่งการและประสานงานที่ตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะ และเชื่อมโยงโดยตรงกับศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินแห่งชาติ National Emergency Operations Center (NEOC) ของประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมและลดความสูญเสียจากความเสี่ยงด้านสาธารณสุขแก่นักท่องเที่ยว





- **แนวทางที่ 1.1.2 : ส่งเสริมกระบวนการการมีส่วนร่วมในการจัดการด้านความปลอดภัยทุกภาคส่วน**
  - 1) บูรณาการร่วมมือกับทุกหน่วยงานและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อนักท่องเที่ยว เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีความเกี่ยวข้องกับหลายภาคส่วน ซึ่งต้องอาศัยการติดต่อประสานงานในการจัดการ จึงต้องมีการส่งเสริมกระบวนการการมีส่วนร่วม เพื่อให้มีความสะดวกในการบริหารจัดการความปลอดภัย
- **แนวทางที่ 1.1.3 : พัฒนาและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และทรัพยากรเพื่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของหน่วยงาน**
  - 1) พัฒนาด้านความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยนักท่องเที่ยวให้แก่บุคลากรภาคการท่องเที่ยว ทั้งในส่วน of ภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้เกิดการทำงานจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยนักท่องเที่ยวที่ประสานกันอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนในท้องถิ่นซึ่งเป็นเจ้าของทรัพยากรการท่องเที่ยวในท้องถิ่น ที่จะช่วยให้นักท่องเที่ยวได้มีประสบการณ์ในภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่ในบางกรณีอาจทำให้เกิดความเสี่ยงแก่นักท่องเที่ยว เช่น อาหารท้องถิ่น อาจทำให้เกิดการแพ้อาหารหรืออาหารเป็นพิษ หรือการเข้าสู่พื้นที่เสี่ยงในท้องถิ่นเฉพาะ ทั้งนี้ จะต้องสร้างองค์ความรู้ร่วมกันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม
  - 2) มีพัฒนาและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ทรัพยากร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ซึ่งรวมไปถึงการจัดสรรงบประมาณในการป้องกันและแก้ไขเหตุที่อาจเกิดขึ้น
- **แนวทางที่ 1.1.4 : ผลักดันให้มีการจัดทำแผนเผชิญเหตุที่เกิดขึ้นบ่อยในพื้นที่**
  - 1) จัดทำแผนเผชิญเหตุครอบคลุมทุกหตุความเสี่ยงที่มีสถิติเกิดขึ้นบ่อยในพื้นที่ หรือเหตุที่มีแนวโน้มที่จะเกิดผลกระทบต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นแนวทาง ขั้นตอนในการแก้ไขและป้องกันเหตุ ให้พร้อมเตรียมรับกับสถานการณ์ ช่วยบรรเทาผลกระทบด้านลบที่เกิดขึ้น ทำให้บุคลากรทั้งทุกภาคส่วนได้รู้แนวทางและสามารถดำเนินการจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพในแต่ละสถานการณ์โดยการจัดฝึกอบรมแก่ผู้ประกอบการ จัดทำคู่มือแนวทางการจัดทำแผนเผชิญเหตุ จัดทำวีดิทัศน์หรือสื่อสารสนเทศให้ความรู้วิธีการจัดทำแผน เป็นต้น เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง



## กลยุทธ์ที่ 1.2 เพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

- **แนวทางที่ 1.2.1 : ยกระดับศักยภาพในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการบังคับใช้กฎหมายทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ**
  - 1) เพิ่มมาตรการเชิงรุกในการป้องกันการหลอกลวงในแหล่งท่องเที่ยวที่มีสถิติการหลอกลวงสูงด้วยการจัดให้มีสายตรวจหรือเจ้าหน้าที่ประจำเพื่อป้องปรามการหลอกลวงนักท่องเที่ยว
  - 2) กวดขันผู้ให้บริการรถเช่าในการให้เช่าแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ไม่มีใบขับขี่ โดยการสุ่มตรวจสอบนักท่องเที่ยวที่เช่ารถขับขี่ หากพบว่าไม่มีใบขับขี่ นอกจากลงโทษผู้ขับขี่แล้ว จะต้องลงโทษผู้ให้เช่ารถด้วย และให้พักใบอนุญาตประกอบกิจการ
  - 3) กวาดล้างการค้าและเสพยาเสพติดในแหล่งท่องเที่ยว ด้วยการบูรณาการกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและฝ่ายปกครองในการเข้ากวาดล้าง และติดตามควบคุมไม่ให้กลับมากระบาดใหม่ในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ
  - 4) ตรวจสอบเชิงรุกเพื่อไม่ให้ผู้ประกอบการนำยานพาหนะที่สภาพไม่พร้อมออกให้บริการ สุ่มตรวจสอบผู้ขับขี่ในด้านสภาพความพร้อมในการขับขี่ และกวดขันไม่ให้เสพของมีนเมาหรือยาเสพติดในระหว่างการขับขี่ และบังคับใช้ระบบจำกัดเวลาขับขี่ของพนักงานขับรถอย่างเข้มงวด
- **แนวทางที่ 1.2.2 : รวบรวมและประมวลกฎหมายเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพื่อเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ไขและปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น**
  - 1) รวบรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมาประมวล พร้อมทั้งวิเคราะห์เหตุที่เคยเกิดขึ้น เพื่อหาข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุง และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาต่อไป

## ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

บุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีศักยภาพ

ในการบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยว





## ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

### บุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีศักยภาพในการบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยว

บุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีศักยภาพในการบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยว บุคลากรในอุตสาหกรรมเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมให้สามารถดำเนินอยู่ได้ เป็นด่านหน้าในการเผชิญและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาศักยภาพของบุคลากรเหล่านี้ให้มีจิตสำนึกในการเป็นเจ้าบ้านที่ดี มีความรู้ด้านความปลอดภัย และมีความสามารถในการบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการดำเนินการป้องกันและรับมือกับภัยเสี่ยง ซึ่งจะช่วยให้สามารถสร้างความประทับใจและภาพจำที่ดีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวไทยให้กับนักท่องเที่ยว

#### เป้าหมาย

- (1) มีเครือข่ายอาสาสมัครและเครือข่ายผู้ประกอบการที่สามารถจัดการความเสี่ยงด้านการท่องเที่ยว
- (2) มีการอบรมเพื่อพัฒนาให้บุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยว
- (3) มีหลักสูตรอบรมที่บรรจุหัวข้อเรื่องความปลอดภัย สำหรับใช้พัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

#### กลยุทธ์

#### กลยุทธ์ที่ 2.1 พัฒนาเครือข่ายให้สามารถเฝ้าระวังและป้องกันความเสี่ยงของนักท่องเที่ยว

- แนวทางที่ 2.1.1 : สร้างเครือข่ายอาสาสมัครให้มีความเป็นหุ้นส่วนในการดูแลอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
  - 1) จัดทำระบบเครือข่ายอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวในทุกด้าน ทั้งในระดับบุคคลและระดับองค์กร ครอบคลุมพื้นที่ท่องเที่ยวสำคัญทั่วประเทศ ช่วยเสริมการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ เนื่องจากอาสาสมัครที่อยู่ในพื้นที่จะมีโอกาสอยู่ใกล้ชิดกับสถานการณ์ที่อาจกลายเป็นความเสี่ยง เช่น อุบัติเหตุทางถนน อุบัติเหตุทางน้ำ ภัยจากอาชญากรรม ซึ่งอาสาสมัครดังกล่าวมักจะเป็นผู้ที่เข้าถึงที่เกิดเหตุได้รวดเร็ว ดังนั้น หากสามารถจัดระบบเครือข่ายของอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวได้ทุกด้านทั้งในระดับบุคคล และระดับองค์กร จะช่วยให้เครือข่ายอาสาสมัครสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยภาครัฐอาจพิจารณาในแง่แรงจูงใจและการสนับสนุนด้านงบประมาณ เป็นต้น





- แนวทางที่ 2.1.2 : สนับสนุนเครือข่ายผู้ประกอบการในการเฝ้าระวังสินค้า บริการที่ไม่มีคุณภาพ และราคาไม่เป็นธรรม
  - 1) ส่งเสริมให้เครือข่ายผู้ประกอบการมีส่วนในการเฝ้าระวัง เพื่อป้องกันเหตุหลอกลวงนักท่องเที่ยว รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้าและบริการ ด้วยการจัดหาผู้เชี่ยวชาญเข้าให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวทั้งในด้านพัฒนาคุณภาพและรูปแบบสินค้า บรรจุภัณฑ์ ตราสินค้า หรือปรับปรุงกระบวนการและรูปแบบการให้บริการให้น่าสนใจ มีประสิทธิภาพและความปลอดภัยเพิ่มขึ้น เป็นต้น
- แนวทางที่ 2.1.3 : ส่งเสริมให้มีเครือข่ายภาคประชาชนในการเฝ้าระวังเหตุที่ส่งผลต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว
  - 1) ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความรู้ในด้านความปลอดภัย รู้จักวิธีการสังเกตเพื่อเฝ้าระวังเหตุที่ส่งผลต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สามารถป้องกันภัยและแก้ไขสถานการณ์ได้ทันทั่วทั้งที่เมื่อเกิดเหตุ

## กลยุทธ์ที่ 2.2 พัฒนาและเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงให้กับบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

- แนวทางที่ 2.2.1 : ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจต่อการบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยว และมีการปฏิบัติตามแผนเผชิญเหตุผ่านการฝึกซ้อม
  - 1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวมีความรู้ในการบริหารจัดการความเสี่ยง และฝึกซ้อมแผนเผชิญเหตุเพื่อเตรียมความพร้อม การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับทุกองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคธุรกิจท่องเที่ยว ดังนั้นนอกเหนือจากประกอบการจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวแล้ว ยังจำเป็นต้องรู้วิธีการหรือแนวทางในการจัดการแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดเหตุ และสามารถปฏิบัติได้จริง

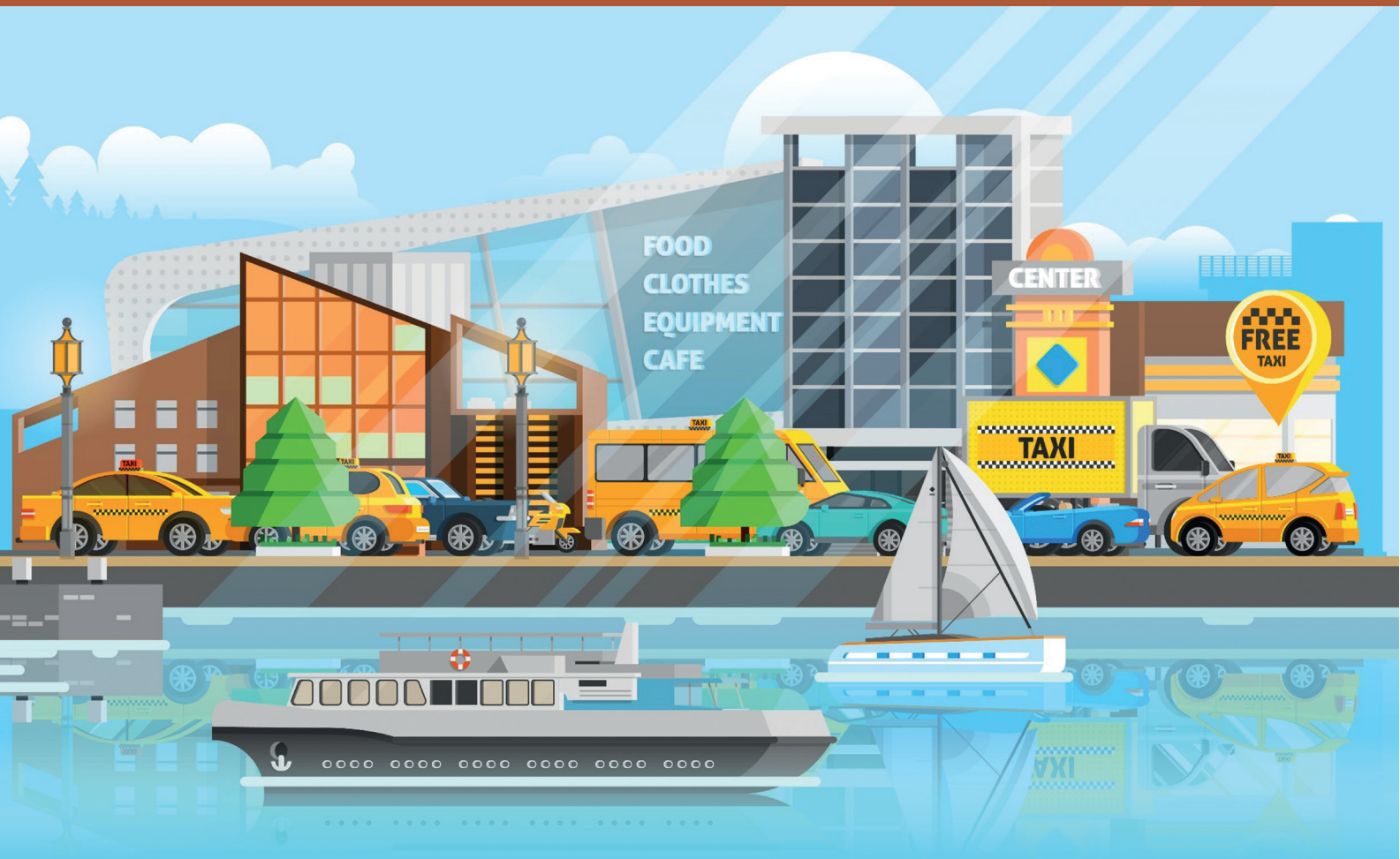


- แนวทางที่ 2.2.2 : ผลักดันให้บรรจหัวข้อเรื่องความปลอดภัยให้เป็นส่วนหนึ่งในทุกหลักสูตรที่ใช้ในการอบรม เพื่อพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างกัน
  - 1) หลักสูตรในการอบรมบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ทั้งผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของภาครัฐอื่น ๆ อาสาสมัครท่องเที่ยวและกีฬา และภาคประชาสังคม ต้องมีหัวข้อด้านความปลอดภัย เช่น การบริหารจัดการความเสี่ยง วิธีป้องกันเหตุ วิธีการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุ และการแก้ไขสถานการณ์ เป็นต้น
  - 2) ฝึกอบรมบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ เพื่อให้มีความรู้ในการให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในกรณีประสบอุบัติเหตุ หรือกรณีที่นักท่องเที่ยวที่มีปัญหาด้านสุขภาพ เช่น เกิดหัวใจวายเฉียบพลัน จมน้ำ ถูกสัตว์มีพิษกัด/ต่อย สัมผัสสัตว์มีพิษ เป็นต้น โดยสามารถประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเบื้องต้น และสามารถกู้ชีพนักท่องเที่ยวได้
- แนวทางที่ 2.2.3 : สร้างจิตสำนึกแก่ผู้ประกอบการและผู้ให้บริการนักท่องเที่ยวในการเป็นเจ้าบ้านที่ดี
  - 1) ฝึกอบรมสร้างจิตสำนึกแก่ผู้ประกอบการและผู้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวในการเป็นเจ้าบ้านที่ดี และสร้างความร่วมมือในการป้องกันไม่ให้เอารัดเอาเปรียบหรือหลอกลวงนักท่องเที่ยวเพื่อให้การท่องเที่ยวเกิดความยั่งยืน



# ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัย  
ได้มาตรฐาน





### ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

#### โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัยได้มาตรฐาน

โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นปัจจัยสำคัญในการรองรับการขยายตัวของนักท่องเที่ยว เช่น ระบบการคมนาคมขนส่ง ระบบไฟฟ้า ระบบน้ำประปา ระบบการสื่อสาร ระบบการจัดขยะ เป็นต้น ซึ่งโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ได้มาตรฐานจะช่วยป้องกันภัยและลดความเสี่ยงที่อาจกระทบต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวได้ ตลอดจนอุปกรณ์เครื่องมือที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการป้องกันและบรรเทาภัยที่อาจเกิดขึ้นจากการท่องเที่ยว เช่น อุปกรณ์สำหรับการเฝ้าระวัง เตือนภัย และกู้ชีพ อันจะช่วยลดผลกระทบและความเสียหายจากภัยที่เกิดขึ้น

#### เป้าหมาย

- (1) มีมาตรฐานกลางด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
- (2) มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ได้มาตรฐาน
- (3) มีหน่วยงาน/ผู้ประกอบการติดตั้งอุปกรณ์สำหรับดูแลรักษาความปลอดภัยมากขึ้น
- (4) มีผู้ประกอบการเข้าร่วมมาตรฐานด้านความปลอดภัยมากขึ้น

#### กลยุทธ์

##### กลยุทธ์ที่ 3.1 กำหนดมาตรฐานกลางด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

- **แนวทางที่ 3.1.1 : ประมวลมาตรฐานของแต่ละหน่วยงานและเปรียบเทียบกับมาตรฐานของต่างประเทศ**
  - 1) รวบรวม ศึกษามาตรฐานที่มีอยู่ของแต่ละหน่วยงาน เพื่อประมวลและเปรียบเทียบกับมาตรฐานของต่างประเทศ เพื่อพิจารณาข้อดี ข้อเสีย เพื่อจัดทำ พัฒนาหรือปรับปรุงมาตรฐานให้เหมาะสม
- **แนวทางที่ 3.1.2 : กำหนดและพัฒนามาตรฐานกลางของประเทศ**
  - 1) พิจารณามาตรฐานที่มีอยู่พร้อมประมวลหาจุดร่วมที่สามารถใช้ร่วมกันได้ เพื่อพัฒนาเป็นมาตรฐานกลางด้านต่าง ๆ ของประเทศ โดยเฉพาะด้านความปลอดภัย ผลักดันให้เป็นข้อกำหนดพื้นฐานในทุกมาตรฐาน เพื่อให้มีหลักเกณฑ์และแนวทางเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- **แนวทางที่ 3.1.3 : ขับเคลื่อนการใช้มาตรฐาน และกำหนดให้มีการทบทวนมาตรฐานเป็นระยะ**
  - 1) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้าร่วมในมาตรฐานหรือเกณฑ์คุณภาพต่าง ๆ ที่หน่วยงานได้จัดทำขึ้น เพื่อการันตีความเชื่อมั่นในความปลอดภัย
  - 2) ติดตามและทบทวนมาตรฐานเป็นระยะ เพื่อให้ทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา





### กลยุทธ์ที่ 3.2 พัฒนาให้มีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกได้มาตรฐาน

- แนวทางที่ 3.2.1 : ปรับปรุงเส้นทางสัญจรเพื่อการท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีความปลอดภัย พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะให้มีมาตรฐานและปลอดภัย
  - 1) ปรับปรุงเส้นทางสัญจรในจุดที่มีสถิติการเกิดอุบัติเหตุบ่อยเพื่อลดอันตราย เช่น เพิ่มแสงสว่าง จัดทำป้ายเตือนขนาดใหญ่ หรือป้ายไฟฟ้าที่สังเกตเห็นได้ชัดเจนเพื่อลดอันตราย ขยายถนนลดระดับความลาดชัน ปรับพื้นผิวจราจร จัดทำแนวกั้นของริมถนนที่เป็นหน้าผา เป็นต้น
  - 2) จัดหาสินค้าอัตราดอกเบี้ยต่ำให้แก่ผู้ประกอบการด้านการบริการขนส่งสาธารณะที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัย เพื่อจัดหาหรือปรับปรุงยานพาหนะใหม่
  - 3) พัฒนาระบบการควบคุมผู้ขับขี่ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ได้แก่ ระบบตรวจจับความเร็วในเส้นทางท่องเที่ยวสำคัญที่มีสถิติการเกิดอุบัติเหตุบ่อย
- แนวทางที่ 3.2.2 : ส่งเสริมให้มีการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัยและสุขอนามัยในแหล่งท่องเที่ยว และพื้นที่ให้บริการด้านการท่องเที่ยว
  - 1) พัฒนามาตรฐานการให้บริการสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวที่มีความเสี่ยงสูงทั้งในด้านอาคาร สิ่งปลูกสร้าง เครื่องเล่น อุปกรณ์ เป็นต้น รวมถึงความพร้อมของบุคลากร ด้วยการให้ผู้เชี่ยวชาญเข้าตรวจสอบและแจ้งให้ผู้ประกอบการปรับปรุงแก้ไขเพื่อความปลอดภัยแก่ผู้ใช้บริการ
  - 2) ส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานร้านอาหารและผู้ให้บริการ ในด้านสุขอนามัย ด้วยการร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดหาผู้เชี่ยวชาญมาให้คำปรึกษาแนะนำการพัฒนามาตรฐานร้านอาหารและบริการ โดยเน้นในด้านการถูกสุขลักษณะ และหากร้านค้าไม่ให้ความร่วมมือให้ใช้มาตรการตามกฎหมายควบคุมอย่างเข้มงวด เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค



### กลยุทธ์ที่ 3.3 ส่งเสริมให้มีระบบรักษาความปลอดภัยและจัดหาอุปกรณ์ในการป้องกันภัยแก่นักท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานและเพียงพอ

- แนวทางที่ 3.3.1 : ส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยวและสถานประกอบการจัดหาอุปกรณ์ป้องกันภัยและอุปกรณ์กู้ชีพที่มีมาตรฐานและมีจำนวนตามที่มาตรฐานกำหนด
  - 1) จัดให้มีอุปกรณ์กู้ชีพในแหล่งท่องเที่ยว ด้วยการร่วมมือกับภาคธุรกิจด้านการท่องเที่ยวรายใหญ่ในพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานด้านสาธารณสุขในการจัดหา และติดตั้งอุปกรณ์ให้เพียงพอ เพื่อช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในกรณีเกิดภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพ
- แนวทางที่ 3.3.2 : ส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยวและสถานประกอบการมีระบบรักษาความปลอดภัยเพื่อป้องกันเหตุอาชญากรรมและภัยต่าง ๆ
  - 1) ส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยวมีความตระหนักในระบบรักษาความปลอดภัย และผลักดันให้มีการพัฒนาสภาพแวดล้อมในพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่เสี่ยง ด้วยการติดตั้งกล้องวงจรปิด ระบบสัญญาณเตือนภัย ป้ายเตือนอันตราย ตลอดจนติดตั้งไฟฟ้าให้แสงสว่าง ถ่างหญ้าและตัดต้นไม้ไม่ให้รก รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่อาจเป็นที่หลบซ่อนของผู้ร้าย เป็นต้น เพื่อป้องกันอุบัติเหตุเหตุอาชญากรรม ตลอดจนสาธารณภัย
  - 2) เพิ่มการตรวจตราบริเวณที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุ และเหตุอาชญากรรมสูง ด้วยการจัดให้มีรถสายตรวจของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และ/หรือสายตรวจอาสาสมัครเข้าไปตรวจในบริเวณดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ



# ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

การจัดการข้อมูลมีประสิทธิภาพและการสื่อสารมีความทั่วถึง





#### ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการข้อมูลมีประสิทธิภาพและการสื่อสารมีความทั่วถึง

การจัดเก็บข้อมูลและสถิติด้านการประสพภัยและปัจจัยความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวจะเป็นฐานข้อมูลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปศึกษา วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยง เพื่อพัฒนาแนวทางป้องกันและรับมือจากภัยที่อาจเกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว ตลอดจนสามารถคาดการณ์แนวโน้มการเกิดภัยรูปแบบใหม่ จึงมีความสำคัญที่จะต้องจัดการพัฒนาระบบและเชื่อมโยงข้อมูลจากหลากหลายหน่วยงานให้ได้ฐานข้อมูลที่ครอบคลุมและมีคุณภาพ สามารถสื่อสารข้อมูลไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบได้อย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง ผ่านการประชาสัมพันธ์และเตือนภัย รวมถึงส่งเสริมให้มีการสื่อสารเพื่อฟื้นฟูความเชื่อมั่นภายหลังเกิดเหตุ เสริมสร้างให้นักท่องเที่ยวมีความเชื่อมั่นต่อความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย

##### เป้าหมาย

- (1) มีระบบข้อมูลที่เชื่อมโยง สามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์เพื่อป้องกันและพยากรณ์เหตุได้
- (2) มีระบบการแจ้งเตือนที่มีประสิทธิภาพและทั่วถึง
- (3) มีสื่อประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงนักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- (4) มีกิจกรรมการรณรงค์ให้ตระหนักถึงความปลอดภัยในการท่องเที่ยว

##### กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ 4.1 พัฒนาระบบข้อมูลและสนับสนุนการเชื่อมโยงข้อมูล ตลอดจนการพยากรณ์การเกิดเหตุ

• แนวทางที่ 4.1.1 : ส่งเสริมให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลและสถิติระหว่างหน่วยงาน

- 1) บูรณาการกับหน่วยงานที่จัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวในประเด็นต่าง ๆ และเชื่อมโยงให้มีฐานข้อมูลสถิติการเกิดภัยต่อนักท่องเที่ยวทุกประเภท เพื่อประโยชน์ในการติดตาม การบริหาร และการวางแผนด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยนักท่องเที่ยว ในระดับบริหาร และระดับปฏิบัติการ ระบบข้อมูลมีความสำคัญในการวางกลยุทธ์ และแนวทางการจัดการความเสี่ยง ซึ่งจะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถที่จะจัดการบริหารและติดตามผลของการดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยใช้ประโยชน์จากระบบข้อมูลที่ได้จัดทำไว้อย่างต่อเนื่อง





- **แนวทางที่ 4.1.2 : พัฒนาการพยากรณ์การเกิดเหตุให้มีความแม่นยำและใกล้เคียงกับความเป็นจริง**
  - 1) ศึกษาวิเคราะห์และติดตามการเกิดภัยประเภทใหม่ ๆ ที่กระทบต่อนักท่องเที่ยวเพื่อให้สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงภัยประเภทต่าง ๆ ได้ทันสถานการณ์ เนื่องจากภัยที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวมีความหลากหลายและมีรูปแบบใหม่ ๆ เช่น โรคติดต่อ โรคอุบัติใหม่ การเสื่อมสภาพของอาคารและโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ การหยุดชะงักของโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายพลังงานของประเทศ โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลของรัฐล้มเหลว เป็นต้น จึงจำเป็นต้องมีการติดตามและศึกษาวิเคราะห์เพื่อนำมาปรับปรุงวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เหมาะสมกับสถานการณ์
- **แนวทางที่ 4.1.3 : ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงระบบฐานข้อมูลเพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือของผู้ประกอบการได้สะดวก**
  - 1) พัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถตรวจสอบความน่าเชื่อถือของผู้ประกอบการ โดยเฉพาะกรณีสินค้าที่มีมูลค่าสูง โดยร่วมมือกับผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันที่มีฐานข้อมูลผู้ประกอบการ รวมทั้งให้นักท่องเที่ยวสามารถร้องเรียนหรือแจ้งเบาะแสการหลอกลวงได้ เพื่อแจ้งข้อมูลการหลอกลวงไม่ให้นักท่องเที่ยวไม่ตกเป็นเหยื่อ
- **แนวทางที่ 4.1.4 : บูรณาการข้อมูลร้องเรียนของนักท่องเที่ยวจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง**
  - 1) ร่วมมือกับหน่วยงานที่รับเรื่องการร้องเรียน เพื่อให้มีฐานข้อมูลร่วมกัน ช่วยเพิ่มความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหา รวมทั้งเป็นข้อมูลที่รวมกรณีศึกษาเพื่อหาแนวทางให้การป้องกันและแก้ไขเหตุที่เกิดขึ้นต่อไป
  - 2) พัฒนาระบบร้องเรียนทางออนไลน์ เช่น ให้ผู้ใช้บริการขนส่งสาธารณะสามารถร้องเรียนผู้ให้บริการที่เรียกค่าบริการสูงเกินจริง ปฏิเสธไม่รับผู้โดยสาร ขับขี่อันตรายไล่ผู้โดยสารลงระหว่างทาง ไม่เปิดมิเตอร์บริการไม่สุภาพ เป็นต้น และให้มีมาตรการลงโทษที่รุนแรงเพิ่มขึ้นในทุกครั้งที่ก่อเหตุ และยกเลิกการออกใบอนุญาตขับขี่หากยังไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และให้มีการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวทราบถึงระบบร้องเรียนที่จัดทำขึ้น



- **แนวทางที่ 4.1.5 : ศึกษา ประเมินพื้นที่และจัดทำแผนที่จุดเสี่ยง รวมทั้งมีระบบตรวจตรา เพื่อป้องกันการเกิดเหตุ**

- 1) ประเมินพื้นที่เพื่อหาจุดเสี่ยงในแหล่งท่องเที่ยวและพื้นที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ เพื่อจัดทำแผนที่เสี่ยงโดยครอบคลุมพื้นที่ที่มีความเสี่ยงภัยสูง และที่มีสถิติการเกิดภัยสูง เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหาทางป้องกันและรับมือการเกิดเหตุ รวมทั้งเพื่อเผยแพร่ให้นักท่องเที่ยวซึ่งไม่คุ้นเคยกับสถานที่ท่องเที่ยวนั้น ๆ ทำให้ไม่เข้าใจถึงความเสี่ยงอันตรายในแต่ละพื้นที่ ทั้งสภาพภูมิประเทศ สภาพอากาศ หรือสัตว์ตามธรรมชาติที่อาจเป็นต้นเหตุของอุบัติเหตุ หรือความเสี่ยงอื่น ๆ เช่น ความเสี่ยงในเรื่องอาชญากรรม ยาเสพติด การหลอกลวง หรือการซื้อ-ขายสินค้าบริการที่ไม่เป็นธรรม เป็นต้น จึงจำเป็นที่จะต้องมีการมีแผนที่เสี่ยงภัยในด้านต่าง ๆ ประกอบในการเดินทางท่องเที่ยวและจำเป็นต้องมีการอธิบายให้นักท่องเที่ยวได้ทราบก่อน ซึ่งอาจใช้สถานพักแรมของนักท่องเที่ยวเป็นแหล่งต้นในการแจกเอกสารและเผยแพร่

**กลยุทธ์ที่ 4.2 จัดทำระบบการแจ้งเตือนภัยและการสื่อสารที่ทั่วถึง**

- **แนวทางที่ 4.2.1 : พัฒนาระบบการแจ้งเตือนภัยที่เข้าถึงนักท่องเที่ยวทันทีเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน**
  - 1) บูรณาการร่วมกับเครือข่ายโทรคมนาคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการรับและแจ้งเตือนเหตุ โดยเฉพาะเหตุฉุกเฉิน และพัฒนาให้สามารถแจ้งเตือนเหตุที่เกิดขึ้นผ่านช่องทางที่สามารถเข้าถึงทุกคนได้อย่างรวดเร็ว เช่น การเตือนผ่าน SMS หรือแอปพลิเคชันที่แพร่หลายและใช้กันในชีวิตประจำวัน เพื่อให้สามารถระมัดระวัง และป้องกันภัยได้ทันเวลาที่หรือไม่ให้เข้าไปในพื้นที่เสี่ยงเพิ่ม
- **แนวทางที่ 4.2.2 : พัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์ให้เข้าถึงนักท่องเที่ยว ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังเกิดเหตุ**
  - 1) ประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยว โดยมีเนื้อหาครอบคลุม ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังเกิดเหตุ เพื่อให้นักท่องเที่ยวระมัดระวัง ช่วยป้องกัน และลดผลกระทบจากเหตุต่าง ๆ เช่น ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตัว ช่องทางการติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น



- 2) จัดทำรูปแบบการประชาสัมพันธ์ให้หลากหลาย เพื่อให้สามารถเข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย เช่น จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อแก่นักท่องเที่ยวร่วมมือกับธุรกิจนำเที่ยวและผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวในการจัดทำป้ายเตือนภัย เผยแพร่ข้อมูลผ่านช่องทางออนไลน์ มีแอปพลิเคชันที่รวบรวมข้อมูลเตือนภัยทุกประเภทสำหรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะชาวต่างชาติ เพื่อความสะดวกและสามารถเข้าถึงอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนจัดกิจกรรมรณรงค์ตามช่วงเทศกาล เป็นต้น
  - 3) พัฒนาระบบแจ้งเตือนภัยในเส้นทางที่มีสถิติการเกิดอุบัติเหตุบ่อย เพื่อให้ผู้ขับขี่ไม่ชำนาญเส้นทางระมัดระวังและขับขี่โดยไม่ประมาท รวมทั้งสามารถขอรับความช่วยเหลือในกรณีรถเสียหรือเกิดอุบัติเหตุในระหว่างการเดินทาง หรือสอบถามข้อมูลเส้นทางเดินทาง
- **แนวทางที่ 4.2.3 : พัฒนากลไกการประเมินผลการรับรู้การเตือนภัยและข้อมูลข่าวสารของนักท่องเที่ยว**
    - 1) มีเครื่องมือหรือกลไกที่สามารถประเมินได้ว่านักท่องเที่ยวรับรู้ เข้าถึง และเข้าใจข้อมูลข่าวสารและการเตือนภัยมากน้อยเพียงใด รวมทั้งนำผลไปวิเคราะห์ พัฒนา แก้ไข และปรับปรุงกระบวนการประชาสัมพันธ์ทั้งรูปแบบการสื่อสารและเนื้อหาข้อมูล ให้นักท่องเที่ยวสามารถรับรู้ได้มากขึ้น เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดเหตุและผลกระทบด้านลบที่จะเกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวได้จริง
  - **แนวทางที่ 4.2.4 : ส่งเสริมให้มีการสื่อสารเพื่อฟื้นฟูความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวภายหลังเกิดเหตุ**
    - 1) ส่งเสริมให้มีการฟื้นฟูความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวและประชาชนภายหลังเกิดเหตุ โดยสามารถมีบทบาทได้ทั้งร่วมมือกับภาครัฐและผู้ประกอบการภาคเอกชนผ่านการสื่อสารข้อความทางสื่อและโซเชียลมีเดียต่าง ๆ ให้นักท่องเที่ยวมั่นใจในกระบวนการจัดการเหตุของประเทศไทย ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว



แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิตี (พ.ศ. 2566 – 2570)

### ตัวอย่างโครงการเพื่อการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

| ประเด็นยุทธศาสตร์                                                                            | ชื่อแผนงาน/โครงการ                                                      | แนวทางการดำเนินงาน                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | หน่วยงาน                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|
| <b>ยุทธศาสตร์ที่ 1</b><br>การบริหารจัดการ<br>ความเสี่ยงของ<br>นักท่องเที่ยว<br>มีประสิทธิภาพ | 1.1 โครงการ<br>สร้างต้นแบบ<br>เมืองท่องเที่ยว<br>ที่ปลอดภัย             | ศึกษาพื้นที่จังหวัดท่องเที่ยวสำคัญ<br>และวางแผนการพัฒนารวมทั้งบูรณาการ<br>ความร่วมมืออันดีระหว่างหน่วยงาน<br>ภาคีเครือข่ายในการดำเนินการร่วมกัน<br>เพื่อให้เกิดมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวที่มี<br>ความปลอดภัย ทำให้เกิดการท่องเที่ยว<br>ที่ยั่งยืนและกระจายรายได้ให้แก่ประชาชน<br>ในพื้นที่ พร้อมทั้งจัดทำคู่มือมาตรฐาน<br>การดำเนินการเตรียมความพร้อมทาง<br>การท่องเที่ยวสำหรับต้นแบบเมืองท่องเที่ยว<br>ปลอดภัย | กระทรวงการท่องเที่ยว<br>และกีฬา |
|                                                                                              | 1.2 โครงการ<br>เสริมสร้างประสิทธิภาพ<br>การลาดตระเวน<br>ในพื้นที่เสี่ยง | เพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพเจ้าหน้าที่<br>ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และความชำนาญ<br>ในการใช้ระบบลาดตระเวนเชิงคุณภาพ                                                                                                                                                                                                                                                                                             | สำนักงานตำรวจแห่งชาติ           |



โครงการเพื่อการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ





แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทกมิต (พ.ศ. 2566 – 2570)

| ประเด็นยุทธศาสตร์                                                                                                           | ชื่อแผนงาน/โครงการ                                                                             | แนวทางการดำเนินงาน                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | หน่วยงาน                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|
| <b>ยุทธศาสตร์ที่ 2</b><br>บุคลากรในอุตสาหกรรม<br>ท่องเที่ยวมีศักยภาพ<br>ในการบริหารจัดการ<br>ความเสี่ยงของ<br>นักท่องเที่ยว | 2.1 โครงการ<br>ฝึกซ้อมแผนป้องกัน<br>และบรรเทาสาธารณภัย<br>ในพื้นที่ท่องเที่ยว                  | จัดฝึกอบรมการฝึกซ้อมแผนป้องกัน<br>และบรรเทาสาธารณภัยเพื่อเตรียมความพร้อม<br>ให้ประชาชนในพื้นที่ท่องเที่ยว และซักซ้อม<br>ความเข้าใจเกี่ยวกับภัยในรูปแบบต่าง ๆ<br>ที่เกิดขึ้นในพื้นที่                                                                                                                                                                                              | กระทรวงมหาดไทย                                |
|                                                                                                                             | 2.2 โครงการ<br>เจ้าบ้านเตือนภัย<br>เฝ้าระวังความปลอดภัย<br>ทางการท่องเที่ยว<br>ในพื้นที่อุทยาน | การพัฒนา ฝึกอบรมความรู้ในการจัดเก็บ<br>ข้อมูลทางการท่องเที่ยวและการให้บริการ<br>แก่นักเดินทาง พร้อมทั้งสร้างกลุ่มเครือข่าย<br>อาสาสมัครเจ้าบ้านที่ดี เพื่อปฏิบัติงาน<br>เฝ้าระวังเรื่องความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว<br>และดำเนินงานจัดเก็บข้อมูลสำคัญ<br>ด้านความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว<br>ที่เกิดขึ้นตลอดปี รวมถึงการเก็บสถิติ<br>นักเดินทางในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว<br>ที่กำหนด | กระทรวงทรัพยากร<br>ธรรมชาติและ<br>สิ่งแวดล้อม |
|                                                                                                                             | 2.3 โครงการ<br>ประสานความร่วมมือ<br>ระหว่างหน่วยงาน<br>เพื่อช่วยเหลือ<br>นักท่องเที่ยว (กก.)   | ขยายเครือข่ายอาสาสมัครท่องเที่ยวไทย<br>ให้ครอบคลุมจังหวัดท่องเที่ยวสำคัญ<br>ของประเทศไทยให้มากขึ้น<br>เพื่อให้การช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเป็นไปได้<br>อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง ภายใต้การประสานงาน<br>ระหว่างพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น                                                                                                                                              | กระทรวงการท่องเที่ยว<br>และกีฬา               |



แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทกมิตี (พ.ศ. 2566 – 2570)

| ประเด็นยุทธศาสตร์                                                                                    | ชื่อแผนงาน/โครงการ                                                                                                                                                                      | แนวทางการดำเนินงาน                                                                                                                                                                                                                                                         | หน่วยงาน                                                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| <b>ยุทธศาสตร์ที่ 3</b><br>โครงสร้างพื้นฐานและ<br>สิ่งอำนวยความสะดวก<br>ด้านความปลอดภัยได้<br>มาตรฐาน | 3.1 โครงการ<br>พัฒนาระบบช่วยเหลือ<br>นักท่องเที่ยวแบบ<br>บูรณาการ                                                                                                                       | พัฒนาระบบช่วยเหลือนักท่องเที่ยว<br>ด้วยระบบ AI อย่างเป็นระบบ โดยเป็นระบบ<br>กล้องข่ายหาต ตรวจสอบความปลอดภัย<br>ในทะเล ข้อมูลแบบ 1-stop service<br>สำหรับด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว                                                                                    | กองบัญชาการ<br>ตำรวจท่องเที่ยว                                        |
|                                                                                                      | 3.2 โครงการ<br>ปรับปรุงถนนในเส้นทาง<br>ท่องเที่ยวที่มีสถิติการ<br>เกิดอุบัติเหตุสูงเพื่อลด<br>อันตรายแก่ผู้ขับขี่                                                                       | ปรับปรุงถนนในจุดที่มีสถิติการเกิดอุบัติเหตุ<br>บ่อยเพื่อลดอันตรายแก่ผู้ขับขี่ โดยขยายถนน<br>ลดระดับความลาดชัน ปรับพื้นผิวจราจร<br>จัดทำแนวกั้นของริมถนนที่เป็นหน้าผา<br>เพิ่มแสงสว่าง จัดทำป้ายเตือนขนาดใหญ่<br>หรือป้ายไฟฟ้าที่สังเกตได้ชัดเจนขณะขับขี่<br>เพื่อลดอันตราย | กระทรวงคมนาคม                                                         |
|                                                                                                      | 3.3 โครงการ<br>พัฒนาการท่องเที่ยว<br>ด้วยมาตรฐานสุขอนามัย<br>ความปลอดภัย และ<br>อนามัยสิ่งแวดล้อม<br>เพื่อเสริมสร้างศักยภาพ<br>เมืองท่องเที่ยวสุขภาพดี<br>(GREEN Health<br>Travel City) | ส่งเสริมและยกระดับสถานประกอบกิจการ<br>โรงแรม รีสอร์ท ที่พัก กิจกรรมและกิจการ<br>ด้านการท่องเที่ยวให้มีการจัดการด้านอนามัย<br>สิ่งแวดล้อมสร้างสุขอนามัยที่ดี<br>และความปลอดภัยด้านสุขภาพให้กับ<br>นักท่องเที่ยว                                                             | กระทรวงสาธารณสุข<br>กระทรวงมหาดไทย<br>กระทรวงการท่องเที่ยว<br>และกีฬา |



| ประเด็นยุทธศาสตร์                                                                            | ชื่อแผนงาน/โครงการ                                                        | แนวทางการดำเนินงาน                                                                                            | หน่วยงาน                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>ยุทธศาสตร์ที่ 4</b><br>การจัดการข้อมูล<br>มีประสิทธิภาพ<br>และการสื่อสาร<br>มีความทั่วถึง | 4.1 โครงการ<br>เชื่อมโยงข้อมูล<br>และสถิติอุบัติเหตุ<br>นักท่องเที่ยว     | ติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอข้อมูล<br>รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และพัฒนาระบบ<br>เชื่อมโยงข้อมูลและสถิติ | สถาบันข้อมูลขนาดใหญ่<br>(องค์การมหาชน)<br>กระทรวงมหาดไทย<br>กองบัญชาการตำรวจ<br>ท่องเที่ยว<br>กระทรวงการท่องเที่ยว<br>และกีฬา |
|                                                                                              | 4.2 โครงการ<br>วิเคราะห์และพยากรณ์<br>การเกิดอุบัติเหตุ<br>เชิงพื้นที่    | วิเคราะห์ข้อมูลสถิติการเกิดอุบัติเหตุ<br>เชิงพื้นที่ รวมทั้งพัฒนาโมเดลการพยากรณ์<br>และนำเสนอแสดงผลการพยากรณ์ | สถาบันข้อมูลขนาดใหญ่<br>(องค์การมหาชน)<br>กระทรวงมหาดไทย<br>กระทรวงการท่องเที่ยว<br>และกีฬา                                   |
|                                                                                              | 4.3 โครงการ<br>พัฒนาระบบเทคโนโลยี<br>สารสนเทศ<br>กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง | จัดทำระบบสารสนเทศที่เชื่อมโยง<br>กับฐานข้อมูลของชาวต่างชาติที่หน่วยงาน<br>สามารถใช้งานร่วมกันได้              | กระทรวงสาธารณสุข                                                                                                              |
|                                                                                              | 4.4 โครงการ<br>พัฒนานวัตกรรม<br>เพื่อติดตามและ<br>เตือนภัยนักท่องเที่ยว   | ศึกษาและพัฒนานวัตกรรมสำหรับใช้<br>ติดตามเหตุและเตือนภัยนักท่องเที่ยว                                          | กระทรวงการอุดมศึกษา<br>วิทยาศาสตร์ วิจัย<br>และนวัตกรรม<br>กระทรวงดิจิทัล<br>เพื่อเศรษฐกิจและสังคม                            |



# บทที่ 4

กรอบแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง  
ของนักท่องเที่ยว และการขับเคลื่อนแผน







แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิตี (พ.ศ. 2566 – 2570)

## 1. กรอบการดำเนินงาน

ในการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิตี แบ่งการดำเนินการเป็น 2 ระยะ ได้แก่

### 1.1 ระยะเร่งด่วน (ปีแรก)

- ◆ กำหนดเป้าหมายการบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิตี
- ◆ ระบุความเสี่ยง (Risk) และประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
- ◆ วิเคราะห์ และระบุปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor)
- ◆ จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิตี
- ◆ พัฒนากลไกในการบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิตี
- ◆ สื่อสารทำความเข้าใจเกี่ยวกับแผนและกลไกบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิตี
- ◆ ติดตาม และประเมินผลแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิตี







แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิตี (พ.ศ. 2566 – 2570)

## 1.2 ระยะพัฒนา (ตั้งแต่ปีที่ 2 เป็นต้นไป)

- ◆ ทบทวนและประเมินผลแผนและกลไกบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิตี
- ◆ ปรับปรุงแผนและกลไกบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิตี
- ◆ ผลักดันการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในระดับภาคและระดับจังหวัด
- ◆ สนับสนุนและส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนและกลไกการบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิตีทั้งในระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติ
- ◆ ส่งเสริมการสื่อสารทำความเข้าใจเกี่ยวกับแผนและกลไกบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิตี
- ◆ ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายและยกระดับการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม





## 2. บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ

### 2.1 กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 กำหนดให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การกีฬา การศึกษาด้านการกีฬา นันทนาการ และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2562 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นหน่วยงานเจ้าภาพ (จ.1) ขับเคลื่อนประเด็นด้านการท่องเที่ยว และเป็นหน่วยงานเจ้าภาพ (จ.2) ขับเคลื่อนเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ และเป็นหน่วยงานเจ้าภาพ (จ.3) ขับเคลื่อนเป้าหมายด้านความปลอดภัยนักท่องเที่ยว ได้แก่ เป้าหมายของแผนย่อย 050601 นักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น

### 2.2 สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2559 กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีอำนาจหน้าที่ในการศึกษา วิเคราะห์ จัดทำข้อมูลเพื่อเสนอแนะรัฐมนตรี สำหรับใช้ในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของกระทรวง ตลอดจนการแปลงนโยบายเป็นแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการ พระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 มาตรา 14 ได้กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ และเสนอแนะมาตรการเพื่อขับเคลื่อนและสนับสนุนการนำนโยบายและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจนจัดทำและพัฒนากลไกและระบบการประสานงานด้านการท่องเที่ยว เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของประเทศ

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ทำหน้าที่กำหนดกรอบแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวในระดับนโยบาย โดยการมอบหมาย ส่งการไปยังหน่วยงานภายใต้สังกัด ได้แก่ กองมาตรฐานและกำกับความปลอดภัยนักท่องเที่ยว รวมถึงการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวอย่างครอบคลุม



## 2.3 กองมาตรฐานและกำกับความปลอดภัยนักท่องเที่ยว

กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2559 กำหนดให้ กองมาตรฐานและกำกับความปลอดภัยนักท่องเที่ยว มีอำนาจหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเกี่ยวกับ สถานการณ์ ตลอดจนพัฒนากลไกระบบเฝ้าระวังและป้องกันภัยที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัย ของนักท่องเที่ยวในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว และเผยแพร่และแจ้งเตือนภัยแก่นักท่องเที่ยว จัดทำข้อเสนอแนะ เชิงนโยบาย รวมถึงกำหนดและเสนอแนวทางเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา การหลอกลวงนักท่องเที่ยว และการให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ศึกษา กำหนด และพัฒนามาตรฐานเกี่ยวกับความปลอดภัยของ นักท่องเที่ยว เฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์ และตรวจสอบสิ่งบอกร่องเหตุที่มีผลกระทบหรืออาจเกิดผลกระทบต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว เป็นศูนย์กลางในการประสานงานและสร้างความร่วมมือของ ทุกภาคส่วนในการให้ความช่วยเหลือ การอำนวยความสะดวก การแก้ไขปัญหาการหลอกลวง การดูแล ความปลอดภัย และการบรรเทาทุกข์แก่นักท่องเที่ยวและผู้ประสบภัยทางการท่องเที่ยว โดยส่งเสริม สนับสนุนหน่วยงานของรัฐและเอกชน เพื่อร่วมกันดำเนินงานให้เกิดเครือข่ายและความเข้มแข็งทั้งระบบ

## 2.4 คณะอนุกรรมการด้านความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว

คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ ได้มีคำสั่งที่ 2/2564 เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ด้านความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว ลงวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2564 อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 10 (12) ประกอบมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2551 ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 มีปลัดกระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬาเป็นประธานอนุกรรมการ และผู้อำนวยการกองมาตรฐานและกำกับความปลอดภัย นักท่องเที่ยว เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ นอกจากนี้คณะอนุกรรมการฯ ยังประกอบด้วยผู้แทน จากกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวง สาธารณสุข กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมการขนส่งทางบก กรมเจ้าท่า กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ กองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว รวมถึงหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวอีกหลายภาคส่วน โดยมีอำนาจหน้าที่ ในการกำหนดและจัดทำนโยบาย เป้าหมาย มาตรการ งบประมาณ และกรอบแนวทางการดำเนินการ แผนความปลอดภัยเพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุ ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ และนโยบายของคณะกรรมการการท่องเที่ยวแห่งชาติ บูรณาการ ประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานของรัฐและผู้เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ พัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนระบบมาตรฐาน ความปลอดภัยทางด้านโครงสร้าง สิ่งแวดล้อม กฎ ระเบียบ ด้านการจราจร ยานพาหนะ และบุคลากร เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมาตรฐานด้านการดูแลช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้มีประสิทธิภาพ และนักท่องเที่ยว ได้รับการคุ้มครอง และติดตามประเมินผล การใช้ระบบมาตรฐานความปลอดภัยและมาตรฐานด้านการดูแล ช่วยเหลือผู้ประสบภัย รวมทั้งทบทวนและปรับปรุงให้มีความครอบคลุม





## 2.5 กองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว

กองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว ก่อตั้งขึ้นตามกฎหมายกระทรวง แบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการ หรือส่วนราชการอย่างอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2552 โดยได้รับการยกฐานะเป็นกองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว ในวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2560 ตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560 มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดยุทธศาสตร์ วางแผน ควบคุม ตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และเสนอแนะการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของกองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยวและหน่วยงานในสังกัด ถวายความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ ปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับความผิดทางอาญาทั่วราชอาณาจักร ทั้งในกรณีที่ผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาเป็นคนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อการท่องเที่ยวหรือเพื่อการอื่นตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ในกรณีที่มีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว ให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวก และให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

ตามยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2.3 การเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ทั้งนี้ได้กำหนดกลยุทธ์ด้านสนับสนุนการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ โดยการรักษาความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว

## 2.6 ศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว (Tourist Assistance Center: TAC)

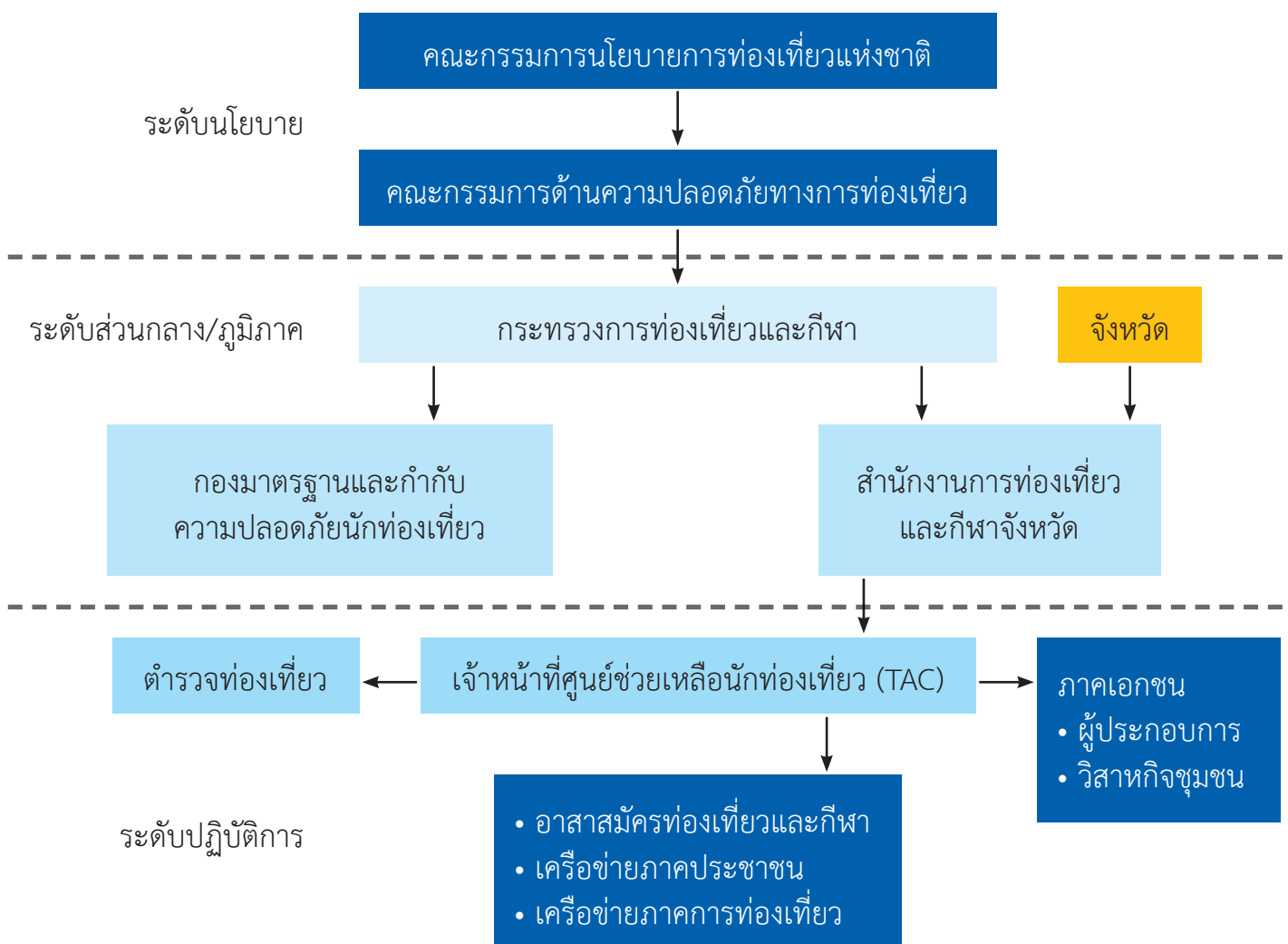
สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้มีคำสั่ง ที่ 718/2565 เรื่องจัดโครงสร้างหน่วยงานภายในสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ลงวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2565 กำหนดให้กองมาตรฐานและกำกับความปลอดภัยนักท่องเที่ยว มีหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นศูนย์กลางในการประสานงานและสร้างความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการให้ความช่วยเหลือ การอำนวยความสะดวก การแก้ไขปัญหา การหลอกลวง การดูแลความปลอดภัย และการบรรเทาทุกข์แก่นักท่องเที่ยวและผู้ประสบภัยทางการท่องเที่ยว โดยส่งเสริม สนับสนุนหน่วยงานของรัฐและเอกชนเพื่อร่วมกันดำเนินงานให้เกิดเครือข่ายและความเข้มแข็งทั้งระบบ และกำหนดให้กลุ่มแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการประสานงานเจ้าหน้าที่ศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว และศูนย์ประสานงานช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในพื้นที่ เพื่อให้ความช่วยเหลือ การอำนวยความสะดวก การแก้ไขปัญหาหลอกลวง การดูแลความปลอดภัย และการบรรเทาทุกข์แก่นักท่องเที่ยวผู้ประสบภัยทางการท่องเที่ยว ในการนี้ศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว (Tourist Assistance Center: TAC)” โดยเจ้าหน้าที่ศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว จึงทำหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ให้ข้อมูลและคำแนะนำด้านการท่องเที่ยวและการป้องกันภัยจากการท่องเที่ยว รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์จากนักท่องเที่ยว บูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ในการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ



## 2.7 อาสาสมัครท่องเที่ยวและกีฬา (อสทก.) (Tourism and Sports Volunteer) (TSV)

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้ออกระเบียบว่าด้วยอาสาสมัครท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2565 กำหนดให้ อาสาสมัครท่องเที่ยวและกีฬา (อสทก.) (Tourism and Sports Volunteer) (TSV) มีบทบาทที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว ซึ่งจะหมายรวมถึง การอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวด้วย รวมถึงการอำนวยความสะดวกในกรณี

### 3. กลไกการบริหารความเสี่ยง



# ภาคผนวก



แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิติ (พ.ศ. 2566 – 2570)

## คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการด้านความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว



คำสั่งคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ

ที่ ๒ /๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการด้านความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว

ตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) กำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ "ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง" นำไปสู่การพัฒนาในมิติที่หลากหลาย โดยในมิติการท่องเที่ยวตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ กำหนดให้ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว เป็นวาระสำคัญ แต่เนื่องจากการดำเนินงานดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการกิจของหลายหน่วยงาน ดังนั้น เพื่อให้การกิจด้านการท่องเที่ยวในประเด็นด้านความปลอดภัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ เป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อนักท่องเที่ยว และเกิดการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ (๑๒) ประกอบมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ และมติคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๔ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการด้านความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่ และอำนาจ ดังนี้

### ๑. องค์ประกอบ

|      |                                                     |                             |
|------|-----------------------------------------------------|-----------------------------|
| ๑.๑  | ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา                     | ประธานคณะกรรมการ            |
| ๑.๒  | รองปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่ได้รับมอบหมาย | รองประธานคณะกรรมการ คนที่ ๑ |
| ๑.๓  | อธิบดีกรมการท่องเที่ยว                              | รองประธานคณะกรรมการ คนที่ ๒ |
| ๑.๔  | ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ                          | อนุกรรมการ                  |
| ๑.๕  | ผู้แทนกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม           | อนุกรรมการ                  |
| ๑.๖  | ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย                                | อนุกรรมการ                  |
| ๑.๗  | ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข                              | อนุกรรมการ                  |
| ๑.๘  | ผู้แทนกรมการขนส่งทางบก                              | อนุกรรมการ                  |
| ๑.๙  | ผู้แทนกรมเจ้าท่า                                    | อนุกรรมการ                  |
| ๑.๑๐ | ผู้แทนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง                  | อนุกรรมการ                  |
| ๑.๑๑ | ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช       | อนุกรรมการ                  |
| ๑.๑๒ | ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย                  | อนุกรรมการ                  |
| ๑.๑๓ | ผู้แทนกรมศิลปากร                                    | อนุกรรมการ                  |
| ๑.๑๔ | ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค           | อนุกรรมการ                  |
| ๑.๑๕ | ผู้แทนศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล    | อนุกรรมการ                  |
| ๑.๑๖ | ผู้แทนสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ                 | อนุกรรมการ                  |
| ๑.๑๗ | ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ                         | อนุกรรมการ                  |
| ๑.๑๘ | ผู้แทนสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง                       | อนุกรรมการ                  |
| ๑.๑๙ | ผู้แทนกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง                    | อนุกรรมการ                  |

/๑.๒๐ ผู้แทนกอง...





แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกระดับ (พ.ศ. 2566 – 2570)

- ๒ -

|      |                                                                                                                                          |                                   |
|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|
| ๑.๒๐ | ผู้แทนกองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว                                                                                                         | อนุกรรมการ                        |
| ๑.๒๑ | ผู้แทนกองบังคับการตำรวจน้ำ                                                                                                               | อนุกรรมการ                        |
| ๑.๒๒ | ผู้แทนกรุงเทพมหานคร                                                                                                                      | อนุกรรมการ                        |
| ๑.๒๓ | ผู้แทนการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย                                                                                                         | อนุกรรมการ                        |
| ๑.๒๔ | ผู้แทนสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ                                                                                          | อนุกรรมการ                        |
| ๑.๒๕ | ผู้แทนองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษ<br>เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)                                                 | อนุกรรมการ                        |
| ๑.๒๖ | ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริม<br>การประกอบธุรกิจประกันภัย                                                                     | อนุกรรมการ                        |
| ๑.๒๗ | ผู้แทนบริษัท ทำอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)                                                                                                 | อนุกรรมการ                        |
| ๑.๒๘ | ผู้แทนบริษัท ไทโรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)                                                                                            | อนุกรรมการ                        |
| ๑.๒๙ | ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย                                                                                               | อนุกรรมการ                        |
| ๑.๓๐ | ประธานกรรมการหอการค้าไทย                                                                                                                 | อนุกรรมการ                        |
| ๑.๓๑ | นายกสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว                                                                                                          | อนุกรรมการ                        |
| ๑.๓๒ | นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวภายในประเทศ                                                                                                     | อนุกรรมการ                        |
| ๑.๓๓ | นายกสมาคมมัคคุเทศก์อาชีพแห่งประเทศไทย                                                                                                    | อนุกรรมการ                        |
| ๑.๓๔ | ผู้เชี่ยวชาญด้านความปลอดภัย จำนวน ๒ คน<br>(ที่ได้รับการแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา)                             | อนุกรรมการ                        |
| ๑.๓๕ | ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน<br>สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา                                                             | อนุกรรมการ                        |
| ๑.๓๖ | ผู้อำนวยการกองมาตรฐานและกำกับความปลอดภัยนักท่องเที่ยว<br>สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา                                         | อนุกรรมการและ<br>เลขานุการ        |
| ๑.๓๗ | หัวหน้ากลุ่มมาตรฐานความปลอดภัยนักท่องเที่ยว<br>กองมาตรฐานและกำกับความปลอดภัยนักท่องเที่ยว<br>สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา     | อนุกรรมการและ<br>ผู้ช่วยเลขานุการ |
| ๑.๓๘ | หัวหน้ากลุ่มแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว<br>กองมาตรฐานและกำกับความปลอดภัยนักท่องเที่ยว<br>สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา | อนุกรรมการและ<br>ผู้ช่วยเลขานุการ |

## ๒. หน้าที่และอำนาจ

๒.๑ กำหนดและจัดทำนโยบาย เป้าหมาย มาตรการ งบประมาณ และกรอบแนวทางการดำเนินการแผนความปลอดภัยเพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุ ให้สอดคล้องตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติและนโยบายของคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ

๒.๒ บูรณาการ ประสานการดำเนินงาน ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้หน่วยงานของรัฐและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ

๒.๓ พัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนระบบมาตรฐานความปลอดภัยทางด้านโครงสร้าง สิ่งแวดล้อม กฎ ระเบียบ ด้านการจราจร ยานพาหนะ และบุคลากร เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมาตรฐานด้านการดูแลช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้มีประสิทธิภาพ และนักท่องเที่ยวได้รับการคุ้มครอง

/๒.๔ ติดตามและ...



แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิติ (พ.ศ. 2566 – 2570)

- ๓ -

๒.๔ ติดตามและประเมินผลการใช้ระบบมาตรฐานความปลอดภัยและมาตรฐานด้านการดูแลช่วยเหลือผู้ประสบภัย รวมทั้งทบทวน ปรับปรุงให้ระบบมีความครอบคลุม

๒.๕ ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ประธานกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติหรือคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายอนุทิน ชาญวีรกูล)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ



กองมาตรฐานและกำกับความปลอดภัยนักท่องเที่ยว  
สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

📍 เลขที่ 4 ถนนราชดำเนินนอก แขวงวัดโสมนัส  
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 10100

☎ 0-2283-1504 📠 0-2283-1655

✉ tac-cp@mots.go.th 🌐 [www.mots.go.th](http://www.mots.go.th)